

2 konvergencie **1**

3 festival komornej hudby | chamber music festival
15 – 22 september 2013 | bratislava

dóm sv.martina | design factory

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2013

k o n
v e r
g e n
C I E

hlavný usporiadateľ a producent | main organizer and producer

Konvergencie – spoločnosť pre komorné umenie | Convergence – Society for Chamber Arts

program festivalu | program of the festival

15 09	20:00	SVJATI	dóm sv. martina
		john TAVENER, vladimír GODÁR, peter ZAGAR	
		henry PURCELL, william BYRD, gavin BRYARS CADMAN REQUIEM	
		ensemble CORUND (CH) stephen SMITH umelecký vedúci	
		igor KARŠKO (CH/SK) viola milan PALA viola jozef LUPTÁK violončelo	
		peter JURČENKO kontrabas michal MATEJČÍK harfa	
18 09	18:00	róbert RAGAN CESTY	design factory
		vernísáž výstavy fotografií kurátor marián PAUER	
		uvedenie knihy petra KONEČNÉHO KRÁTKY PRÍBEH O LÁSKE	
		koncert PACORA trio	
19 09		DUO × 3	design factory
	17:30	rozhovory o hudbe	
	18:30	REFLECTIVE	
		boris LENKO štefan BUGALA akordeón & perkusie	
	20:00	JAZZOLOGY.SK	
		juraj BARTOŠ Ľuboš ŠRÁMEK trúbka & klavír	
	21:30	D'AMORE	
		garth KNOX (uk) agnès VESTERMAN (fr) viola, viola d'amore & violončelo	

20 09	BRATISLAVSKÁ NOC KOMORNEJ HUDBY VIII	design factory
	17:30 rozhovory o hudbe	
	PROKOFIEV JANÁČEK SUCHOŇ	
	milan PALA husle marián SVETLÍK husle simon TANDREE (usa) viola jozef LUPTÁK violončelo nora SKUTA klavír	
	20:00 BRITTON BRAHMS	
	garth KNOX (uk) viola agnès VESTERMAN (fr) violončelo jordana PALOVIČOVÁ klavír milan PALA husle marián SVETLÍK husle simon TANDREE (usa) viola jozef LUPTÁK violončelo	
	21:30 ŠOSTAKOVIČ SCHUMANN	
	milan PALA husle marián SVETLÍK husle garth KNOX (uk) viola simon TANDREE (usa) viola jozef LUPTÁK violončelo nora SKUTA klavír	
21 09	ČLOVEKOFÓN detský koncert	design factory
	eva ŠUŠKOVÁ a hostia	
	20:00 open air koncert	design factory
	HOMMAGE à dežo URSINY	
	kubo URSINY & PROVISORIUM marián VARGA braňo JOBUS & KARPATSKÉ CHRBÁTY CELLOMANIA & peter ZAGAR & boris LENKO a další	
22 09	IF GRIEF COULD WAIT	dóm sv. martina
	henry PURCELL, leonard COHEN, nick DRAKE, susanna WALLUMRØD susanna WALLUMRØD (no) spev giovanna PESSI (ch) baroková harfa jane ACHTMAN (de) viola da gamba marco AMBROSINI (it) nyckelharpa	

nedeľa | 15. 9. 2013 | 20:00 hod. | dóm sv. martina

SVJATI

sunday | 15th september 2013 | 8 pm | st. martin's cathedral

ensemble CORUND (CH)

stephen SMITH umelecký vedúci | artistic leader

igor KARŠKO (CH/sk) viola | viola

milan PALA viola | viola

jozef LUPTÁK violončelo | cello

peter JURČENKO kontrabas | double bass

michal MATEJČÍK harfa | harp

program | **John Tavener** (1944)

– Svatí (1995)

William Byrd (c1540—1623)

- Sing Joyfully
- Ave verum
- Haec dies

Henry Purcell (1659—1695)

- Hear My Prayer, O Lord Z15
- Remember Not, Lord, Our Offences Z 50
- I Was Glad When They Said Unto Me (1685)

Vladimír Godár (1956)

- Dormi Jesu (2009/2013)
- Lullaby (Sweet and Low) (2013) SVETOVÁ PREMIÉRA | WORLD PREMIÈRE

Peter Zagar (1961)

- Pater noster (1995/2013) SVETOVÁ PREMIÉRA | WORLD PREMIÈRE

Gavin Bryars (1943)

- Cadman Requiem (1989/2013) SVETOVÁ PREMIÉRA | WORLD PREMIÈRE

Svet protikladov sa premieta do našich emócií a emócie dostávajú svoj hlas v hudbe. Rozpory sa môžu zrážať v boji, môžu však nachádzať zmierenie v jednote protikladov. Môžu smerovať k rozptýleniu, alebo ako lúče konvergovať k spoločnému stredu. Konvergencie sa každoročne pokúšajú o pohyb od rozptýlenia k sústredeniu.

Otvárací koncert Svatí v Dóme sv. Martina sa bude niesť na vlnе tohto pohybu. Stretne sa tu protiklad starej a novej hudby: skladby renesančného majstra Williama Byrda, barokového génia Henryho Purcella a kompozície súčasných skladateľov. Nič nevytvára strohejší protiklad ako zázrak zrodenia a nevyhnutnosť smrti. V Dóme budú oproti sebe znieť hlasy života i hlasy smrti. Tavener nás temným zvukom violončela uvedie do trúchlenia pravoslávnej pohrebnej piesne. Pátos smrti je presvetlený pokojom konečného zmierenia. Bryars, známy hudobnou meditáciou nad skazou Titanicu, napísal v roku 1989 pre svojho priateľa skladbu *Cadman Requiem*. Tridsaťdvočarčný Bill Cadman sa stal obetou leteckej havárie. V lietadle explodovala bomba a telá cestujúcich našli smrť v nebi nad Lockerbie. V tom istom roku Bryars skomponoval hudbu na oslavu narodenia dcéry svojich priateľov – *Vita Nova*. Smrť a život. Godár svoje *Dormi Jesu* napísal na text starobylej uspávanku. Mária v krehkom tichu Vianoc spieva uspávanku dieťatku Ježišovi. Godár do hudby vložil pokornú radost nad zázrakom života. Kdesi uprostred týchto protikladov znie Zagarov *Pater noster*. Modlitba tých, ktorým je dané žiť v rozpore medzi darom života a ortielom smrti; tých ktorí bojujú, občas sa zraňujú, podliehajú vlastnému i cudziemu zlu: „*Odpust nám naše viny, ako i my odpúšťame svojím vinníkom... Zbav nás zlého...*“

The world of opposites projects itself into our emotions, and emotions find their voice in music. Contradictions may collide in battle, yet they may also find reconciliation in a unity of opposites. They may tend to diffuse, or they may converge like sunbeams towards a common centre. Each year, Konvergencie attempts a movement from diffusion towards concentration.

Svatí, the opening concert in St. Martin's Cathedral, will be borne on the wave of that movement. Here is an encounter of the opposites, old and new music: works by the Renaissance master William Byrd and the Baroque genius Henry Purcell, and compositions by contemporary composers. Nothing makes for a starker contrast than the miracle of birth and the inevitability of death. Voices of life and voices of death will confront one another in the Cathedral. Tavener, with the dark sound of the cello, will introduce us to the sorrow of an Orthodox funeral hymn. The pathos of death is illuminated with the peace of ultimate reconciliation. Bryars, well-known for his meditation on the wreck of the Titanic, wrote the *Cadman Requiem* in 1989 for a friend. Thirty-two-year-old Bill Cadman was a casualty of an air disaster: a bomb exploded on the plane and death claimed the bodies of those travelling in the sky over Lockerbie. In the same year Bryars composed music to celebrate the birth of a daughter to two friends – *Vita Nova*. Death and life. Godár wrote his *Dormi Jesu* to the text of an ancient lullaby. In the fragile quiet of Christmas, Mary sings a lullaby to the child Jesus. Godár imbued the music with a tranquil joy at the miracle of life. Somewhere between these opposites comes Zagar's *Pater noster*. That is the prayer of those to whom it is given to live in the contradiction between the gift of life and the ordeal of death; those who fight, sometimes suffer wounds, succumb to their own and others' evil: "*Forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us... Deliver us from evil...*"

What do the old and new music have in common; what links the voices of life with the voices of death? A longing. Which may be heard mainly in silence. And so today, just as centuries ago, the tendency is the same. From that which changes and vanishes to that which endures:

Čo má tá stará a nová hudba spoločné, čo spája hľasy života s hľasmi smrti? Túžba. Počuť ju hlavne v tichu. Tak ako pred stáročiami i dnes smeruje k tomu istému. Od toho, čo sa mení a zaniká k tomu, čo trvá:

*túžba je najvrúcnejšia
tam, kde už netúži
po ničom
je celkom sústredená
v sebe
ako posledný tón violončela
odovzdaný tichu
tam, kde skončil
zostáva znieť navždy*

daniel PASTIRČÁK

*longing is most fervent
where there is no more longing
for anything
it is entirely centred
on itself
as the last note of the cello
given up to silence
there where it ceased
it remains sounding forever*

daniel PASTIRČÁK

17:30 hod. | rozhovory o hudbe | 5:30 pm | pre-concert talk

štvrtok | 19. 9. 2013 | od 18:30 hod. | design factory

DUO × 3 | REFLECTIVE

thursday | 19th september 2013 | from 6:30 pm | design factory

„Podľme spolu niečo vymyslieť.“ Táto veta zaznela veľmi rýchlo po tom, ako sme sa so Štefanom zoznámili. Bicie a akordeón? Iste, zvláštna kombinácia. Ale v obidvoch prípadoch ide o nástroje, ktoré nie sú determinované „klasickými“ zostavami. Sú „voľné“ a „skúmavé“. Nevedia o sebe všetko. Môžu experimentovať, získavať novú tvár i nový tvar. A pomôcť tomu druhému nanovo sa „vyfarbit“. Ale naše spojenie nevzniklo kvôli nástrojom. Štefan je jazzman s klasickým presahom, ja naopak. Obaja sme rýchlo počuli nové možnosti, novú hudbu. V mysli, v uchu. Ani to ale nebolo určujúce. Dôvodmi sú ľudské porozumenie a intuícia, že si budeme hudobne rozumieť, že to, čo vytvoríme, bude mať zmysel. Nie s každým sa dá hrať, i keď je výborný hudobník. Nefunguje chémia, nefunguje napojenie. Nefunguje hudba. Či tá naša funguje, môžete počuť sami. Perkusie, vibrafón, akordeón, elektronika a dva hudobníci, ktorí si našli k sebe cestu a spájajú svoje skúsenosti a poznatky v hľadaní nového. Čerstvého. A v hľadaní seba. Že hráme na akordeóne a bicích, je v tomto zmysle len náhoda, umožňujúca nám tvoriť.

boris LENKO

“Let’s do something together.” This was one of the first sentences in our conversation soon after I met Štefan. Percussion and accordion? An odd combination, for sure. But these instruments both belong to those that are not determined by the “classical” formations. They are “free” and “ready for exploration”. They don’t know everything about each other. They can experiment and obtain a new face and a new form. They can help each other to “show their true colours”. However, we did not meet just because of the instruments we play. Štefan is a jazz musician with classical overlaps, I am the opposite. We could both quickly hear new possibilities, new music, in our minds and in the ears. But even that was not a decisive factor. The reason was human understanding and intuition that we would musically understand each other and that anything we created would make sense. If someone is a great musician, it doesn’t automatically mean that you can also play with him or her. It happens that the chemistry does not work, the connection is not full, that the music just doesn’t work. You can hear for yourself if the one between us does or doesn’t work. Percussion, vibraphone, accordion, electronics and two musicians who have found a path to each other and who try to combine their experience and knowledge to find something new, something fresh, and to search for themselves. In this sense, it is a mere coincidence that we play accordion and percussion, a coincidence allowing us to create.

boris LENKO

boris LENKO akordeón | accordion

Ľstefan BUGALA perkusie | percussion

štvrtok | 19. 9. 2013 | 20:00 hod. | design factory

DUO × 3 | JAZZOLOGY.SK

thursday | 19th september 2013 | 8 pm | design factory

juraj BARTOŠ trúbka | trumpet

Luboš ŠRÁMEK klavír | piano

Umenie komunikácie je fenomén, ktorý neustále fascinuje, priaznivcov jazzu nevynímajúc. Jazzové duo na ňom stojí i padá a pre jazzových hudobníkov je veľkou výzvou. Ked mi Jožko Lupták ponúkol možnosť prezentácie v jazzovom duu, veľmi som sa potešíl a teším sa stále viac. Podarilo sa mi totiž osloviť Ľuboša Šrámka, s ktorým som už veľakrát hral, no na Konvergenciách to bude prvýkrát v duu. Ľuboš je fantastický jazzový klavirista, skladateľ a osobnosť, s ktorou spolupracovať je vždy veľká radosť. Preto sa veľmi teším, že vďaka Konvergenciam opäť vznikne mnogo krásnych komunikačných momentov, jazzovej hudby a neskôr i nahrávka, ktorú by sme chceli zrealizovať.

juraj BARTOŠ

The art of communication is a phenomenon that fascinates people, and fans of jazz are no exception. A jazz duo is built on this phenomenon and it is a big challenge for jazz musicians. When Jožko Lupták offered me an opportunity to present myself in a jazz duo, I was very pleased and I still am. I approached Ľuboš Šrámek, with whom I have played many times, and he agreed to play with me at the Konvergencie festival for the first time as a duo. Ľuboš is a fantastic jazz pianist, composer and a personality with whom it is always a great pleasure to work. Therefore, I am happy that once again thanks to the Konvergencie festival many beautiful moments of communication and jazz music will occur, and then later, hopefully a recording that we would like to make.

juraj BARTOŠ

štvrtok | 19. 9. 2013 | 21:30 hod. | design factory

DUO × 3 | D'AMORE

thursday | 19th september 2013 | 9:30 pm | design factory

program | **Marin Marais** (1656–1728)

– Les Folies d'Espagne

Kaija Saariaho (1952)

– Sept Papillons (2000)

Matthias Pintscher (1971)

– Janusgesicht (2001)

garth Knox (1956)

– Viola Spaces (2007)

John Dowland (1563–1626)

– Flow My Tears

Henry Purcell (1659–1695)

– Music for a While

garth Knox

– Malor me bat (2004)

Náš program ponúka dialóg starej a novej hudby. Ozveny barokových *Folies* Marina Maraisa možno nájsť v súčasnej skladbe pre sólové violončelo od Kaije Saariaho, ktorá zdieľa spektrálne kvality s kompozíciou *Janusgesicht* Matthiasa Pintschera pre violu a violončelo. *Viola Spaces* zaznievajú spolu s ľubostnými piesňami najlepších zo starých anglických skladateľov, Johna Dowlanda a Henryho Purcella. A záverečná kompozícia *Malor me bat*, inšpirovaná Ockeghemovou piesňou publikovanou v roku 1500, spája v experimentálnej symbióze na ploche jedinej skladby staré i nové.

garth KNOX & agnès VESTERMAN

In this program we propose a dialogue between old music and new music. The resonances of Marin Marais's baroque *Folies* find a continuation in Kaija Saariaho's contemporary cello writing, which shares the spectral qualities of Matthias Pintscher's *Janusgesicht* duo. *Viola Spaces* appear beside love songs by England's finest composers of olden times, John Dowland and Henry Purcell. And the final piece, *Malor me bat*, based on a song published in 1500 by Ockeghem, brings together in one piece the old and the new, for an experimental cohabitation.

garth KNOX & agnès VESTERMAN

garth KNOX (UK) viola, viola d'amore | viola, viola d'amore

agnès VESTERMAN (FR) violoncello | cello

17:30 hod. | rozhovory o hudbe | 5:30 pm | pre-concert talk

piatok | 20.9.2013 | od 18:30 hod. | design factory

BRATISLAVSKÁ NOC KOMORNEJ HUDBY VIII BRATISLAVA CHAMBER MUSIC NIGHT VIII

friday | 20th september 2013 | from 6:30 pm | design factory

18:30 | PROKOFIEV | JANÁČEK | SUCHOŇ

milan PALA husle | violin

marián SVETLÍK husle | violin

simon TANDREE (USA) viola | viola

nora SKUTA klavír | piano

jordana PALOVIČOVÁ klavír | piano

program | **Sergej Prokofiev** (1891–1953)

- Sonáta pre dvoje huslí C dur op. 56 (1932) | Sonata for 2 Violins in C major, Op. 56
 - I. Andante cantabile
 - II. Allegro
 - III. Commodo (quasi Allegretto)
 - IV. Allegro con brio – Più presto

Leoš Janáček (1854–1928)

- Sonáta pre husle JW VII/7 (1914) | Violin Sonata, JW VII/7
 - I. Con moto
 - II. Ballada: Con moto
 - III. Allegretto
 - IV. Adagio

Eugen Suchoň (1908–1993)

- Klavírne kvarteto op. 6 ESD 53 (1932–1933) | Piano Quartet, Op. 6 ESD 53
 - I. Allegro moderato
 - II. Allegro molto
 - III. Lento – Allegro risoluto

20:00 | BRITTON | BRAHMS

garth KNOX (UK) viola | viola

agnès VESTERMAN (FR) violončelo | cello

jordana PALOVIČOVÁ klavír | piano

milan PALA husle | violin

marián SVETLÍK husle | violin

simon TANDREE (USA) viola | viola

jozef LUPTÁK violončelo | cello

program | Benjamin Britten (1913—1976)

– Sonáta pre violončelo a klavír C dur op. 65 (1961) | Cello Sonata in C major, Op. 65

- I. Dialogo
- II. Scherzo – pizzicato
- III. Elegia
- IV. Marcia
- V. Moto perpetuo

– Lachrymae pre violu a klavír op. 48 (1950) | Lachrymae, op. 48 „Reflections on a Song of John Dowland“

- I. Lento
- II. Allegretto molto comodo
- III. Animato
- IV. Tranquillo
- V. Allegro con moto
- VI. Largamente
- VII. Appassionato
- VIII. Alla valse, moderato
- IX. Allegro marcia
- X. Lento
- XI. L'istesso tempo

prestávka | intermission

Johannes Brahms (1833—1897)

– Sláčikové kvinteto F dur op. 88 (1882) | String Quintet No. 1 in F major, op. 88

- I. Allegro non troppo ma con brio
- II. Grave ed appassionato – Allegretto vivace – Presto
- III. Allegro energico: Presto

21:30 | ŠOSTAKOVIČ | SCHUMANN

milan PALA husle | violin

marián SVETLÍK husle | violin

garth KNOX (UK) viola | viola

simon TANDREE (USA) viola | viola

jozef LUPTÁK violončelo | cello

nora SKUTA klavír | piano

program | Dmitrij Šostakovič (1906—1975)

– Sonáta pre violončelo a klavír d mol op. 40 (1934) | Cello Sonata in D minor, Op. 40

I. Allegro non troppo

II. Allegro

III. Largo

IV. Allegro

Robert Schumann (1819—1856)

– Klavírne kvinteto Es dur op. 44 (1842) | Piano Quintet in E flat major, Op. 44

I. Allegro brillante

II. In modo d'una marcia: Un poco largamente – Agitato

III. Scherzo: Molto vivace

IV. Allegro ma non troppo

JANÁČEK, PROKOFIEV, ŠOSTAKOVIČ

„Když již prostou žalost neukryjeme v obličeji, tím méně dovedeme zatajit prudké vášně. Ozývá se v jejich průběhu srdce kloko-tem, dech vyrážíme, tepna bije mlátem. A jindy nenahmatáš tepny, dechu nepopadneš, krve se nedořežeš. i krásę a pravdivosti skladby nevěříme, dokud mráz po zádech nejde, dokud nezapomeneme dýchat, dokud obličeji nestrnul, dokud se nezbaví ruměně, aby hned nato nepokryl se bledostí.“

Leoš Janáček

Od vzniku festivalu je neodmysliteľnou súčasťou identity Konvergencí hudba skladateľov strednej a východnej Európy, v ktorej zohrali významnú úlohu skladby klasikov 20. storočia Leoša Janáčka, Dmitrija Šostakoviča a Sergeja Prokofieva.

Diela Leoša Janáčka boli ešte okolo roku 1900 pod vplyvom romantikov Smetanu a Dvořáka, no skladateľ si v kontakte s folk- -lórom čoskoro vytvoril originálny hudobný jazyk, ktorý je dodnes pociťovaný ako výsostne „česky“ a vo svojej drsnej kráse sa nepodobá na hudbu žiadneho zo súčasníkov. *Huslová sonáta* začala vznikať v lete 1914, kedy Janáček vytvoril hneď niekoľko zo svojich nepočetných komorných diel, skladbu však definitívne dokončil až po početných revíziach o osem rokov neskôr. V kompozícii, začínajúcej sugestívnym huslovým sólom, sa odráža nepokoj obdobia začiatku 1. svetovej vojny, kedy skladateľ dúfal v pád habsburskej monarchie a oslobodenie zo strany Rusov. Výnimkami sú len poetická 2. časť nazvaná *Balada* a veľ- kolepá katarzne pôsobiaca kóda finále.

JANÁČEK, PROKOFIEV, SHOSTAKOVICH

"When we can't even stop simple grief from showing on our faces, still less are we able to hide our intense passions. While they run their course the heart seethes, the breath is taken away, an artery throbs heavily. Yet at other times you don't feel the arteries, you don't gasp for breath, the blood doesn't drain from your cheeks. And we don't believe in the beauty and truth of a composition if a shiver doesn't go down our backs, if we don't forget to breathe, if our faces don't freeze and lose their colour and immediately become blanched and pallid."

Leoš Janáček

From its inception, Convergences has had music by composers from central and eastern Europe as an essential identifying feature, with prominence given to works by the 20th century classics Leoš Janáček, Dmitry Shostakovich and Sergey Prokofiev.

Around 1900 the works of Leoš Janáček were still under the influence of the romantics Smetana and Dvořák, but the composer, in contact with folklore, soon created an original musical language which is perceived to this day as supremely "Czech" and in its rough beauty is unlike the music of any of his contemporaries. *Violin Sonata* had its origin in the summer of 1914 (when Janáček created several of his countless chamber works in a single effort), but it was completed only eight years later, after numerous revisions. Beginning with an evocative violin solo, it reflects the disquiet of the initial period of World War I, when the composer was hoping for the fall of the Habsburg monarchy and liberation by the Russians. Exceptions are the poetical second movement, entitled *Ballad*, and the spectacular, cathartic coda finale.

Prokofiev and Shostakovich were in a certain sense antipodes, but the fates of both, the cosmopolitan who loved to be in the centre of the social whirl and the introverted intellectual who only rarely ventured out of Russia, were marked by the Soviet regime. The watershed was the 1930s, when Prokofiev after a series of concert tours decided to settle permanently in his homeland, which he had left in 1917 and from which he would have no escape thereafter. In the same period Shostakovich's music began to meet with ill-feeling from the cultural and political authorities of the regime, thanks to which the composer, constantly beset by a feeling of threat, retreated into a persistent internal exile.

Prokofiev's *Sonata for Two Violins C major, Op. 56* was composed in 1932 in France. The composer wrote the work for the inaugural concert of the Paris chamber music society Triton, with which he was then in contact. The sonata's premiere, described by the composer's son Sviatoslav as "lyrical, playful, fantastical, but also violent", was held, however, in Moscow in November 1932, performed by Dmitry Tziganov and Vasily Shrinsky, members of the Beethoven quartet.

Dmitry Shostakovich wrote *Cello Sonata in D minor, Op. 40* in the summer of 1934 for his friend Viktor Kubacký. This work represents a partial deviation from avantgarde positions towards romantic expression and neoclassical transparency, but the sarcasm present in the second movement, and the introversion of the subsequent *Largo*, seem to anticipate the composer's style following the repudiation of his music by the Soviet authorities two years later. Shostakovich himself recorded the sonata twice, with Danil Šafranov and Mstislav Rostropovich.

SCHUMANN, SUCHOŇ, BRAHMS

„Indeed, I owe a lot to chamber music and works that I have got to know, admiring the power of creative ideas of their composers. I owe to chamber music and to my friends with whom I was able to gradually discover this magical world of values. It steered my attitude towards life and gave me a stronger orientation in the realm of values, because the value within and from the art means joy which remainsttrue to the man. It is constantly present in the mind and it becomes a criterion for the overall worthiness of life. It represents the highlights of human feelings during life that can hardly be reached along a different path.“

Ján Albrecht: On chamber music and home musicmaking. In: Človek a umenie, Bratislava 1999

The night of chamber music in Bratislava is a symbolic follow-up to the living tradition of chamber music which was present in Bratislava until the middle of the last century. The programs of home concerts organized in the houses and flats of several families in Bratislava mostly came into being spontaneously, to taste, and particularly on the basis of the instrumental line-up gathered during the specific "jour fixe". The aim of those home concerts was not to publicly perform the pieces, but to experience and to enjoy the music among the playing musicians and a handful of befriended listeners. In the interwar period, renowned chamber ensembles, especially string quartets, performed in Bratislava and attracted the attention of both the expert and the layman public. Their performances were intensively discussed in the interested circles and their repertoire found its way into the programs of home concerts which, in addition to professional musicians, regularly featured outstanding amateur musicians: doctors, officials and lawyers. In Bratislava, chamber music was much favoured among a wide range of enthusiastic

Prokofiev a Šostakovič boli v istom zmysle antipódmi, no osudy kozmopolitu, ktorý bol rád v centre spoločenského diania aj introvertného intelektuála, len zriedka opúšťajúceho Rusko, poznačil sovietsky režim. Ako prelomové sa ukázali práve tridsiate roky, kedy sa Prokofiev po sérii koncertných turné rozhodol usídlit natrvalo vo vlasti, z ktorej odišiel v roku 1917 a odkiaľ pre neho nebolo viac úniku. Šostakovičova hudba sa v rovnakom období začína stretávať s nepochopením kultúrnych i politických autorít režimu, vďaka čomu sa skladateľ, neustále prenasledovaný pocitom ohrozenia, uchýluje do trvalého vnútorného azylu.

Prokofievova *Sonáta pre dvoje huslí C dur op. 56* vznikla v lete roku 1932 vo Francúzsku. Skladateľ dielo skomponoval na inauguračný koncert parížskej spoločnosti pre komornú hudbu Triton, s ktorou bol v tom čase v kontakte. Premiéra sonáty, označenej skladateľovým synom Sviatoslavom za „lyrickú, hravú, fantastickú, no i násilnícku“, sa však uskutočnila v Moskve v novembri roku 1932 v podaní členov Beethovenovho kvarteta Dmitrija Tziganova a Vasilija Šrinského.

Dmitrij Šostakovič napísal *Violončelovú sonátu d mol op. 40* v lete roku 1934 pre svojho priateľa Viktora Kubackého. Toto dielo predstavuje čiastočný odklon od avantgardných pozícií smerom k romantickej expresii a neoklasickej prehľadnosti, no sarkazmus prítomný v 2. časti či introvertnosť nasledujúceho *Larga* akoby už anticipovali skladateľov štýl po zavrhnutí jeho hudby sovietskymi autoritami o dva roky neskôr. Sonátu nahral dvakrát samotný Šostakovič, s Danilom Šafranom a Mstislavom Rostropovičom.

andrej ŠUBA

experts. Chamber compositions by Johannes Brahms and Robert Schumann were regularly included in the programs of private chamber music circles flourishing in Bratislava.

The Piano Quintet in E flat major, Op. 44 by Robert Schumann provides fascination through its energetic romantic gesture and enthusiasm, while having an extraordinary compositional maturity and compactness. One of the composer's top pieces was created over the course of three weeks in 1842. The piece was dedicated to the composer's wife, an excellent pianist, Clara Wieck Schumann, who was so fond of it that Schumann arranged its publication in print on the occasion of her 24th birthday. A few years later, Johannes Brahms adapted the piece for piano duet. On that occasion, in a letter of 12th September 1854, Brahms wrote to Joseph Joachim: "Tomorrow, 13th September, it's Clara's birthday. I have fulfilled her old wish – I have adapted Schumann's Quintet for piano duet. While she was staying in Ostende, i secretly took the manuscript out of her cabinet, so she did not notice anything. I delved into the piece more and more, as if into a pair of deep blue eyes (which the piece evokes in me). Therefore, i could only write you this letter today."

"The form was created as a result of thousands years of efforts by the greatest masters and their descendants should hurry to acquire it. Blundering and searching something that already exists in absolute perfection in one's own way would be a foolish delusion and a demonstration of misunderstood originality." – The young Johannes Brahms noted these words of the German poet J. P. Eckermann in his poetic-philosophical anthology. When a debate on the future of music had been launched around the middle of the 19th century in Germany and the avant-garde musicians spoke of "exhaustion" of the traditional musical forms, Brahms believed, in the sense of Eckermann's words, that the form is only worth less if the composer does not understand it, but if the composer is able to fill it with vivid imagination, then it becomes inexhaustible. Therefore, in the

SCHUMANN, SUCHOŇ, BRAHMS

„Komornej hudbe a dielam, ktoré som mohol spoznať, obdivujúc silu kreatívnych ideí jej autorov, vďačím naozaj za veľa. Komornej hudbe a priateľom, s ktorými som mohol postupne objavovať tento čarovný svet hodnôt. Usmernila môj životný postoj a dala mi pevnejšiu orientáciu v riši hodnôt, lebo hodnota v umení a z umenia znamená radosť, ktorá zostáva človeku verná. Je neustále prítomná vo vedomí a stáva sa kritériom hodnotnosti života vôbec. Predstavuje vrcholy životných pocitov človeka, ku ktorým sa možno inou cestou ľahko dostat.“

Ján Albrecht: O komornej hudbe a domácom muzicírovaní. In: Človek a umenie, Bratislava 1999

Bratislavská noc komornej hudby symbolicky nadvázuje na živú tradíciu komornej hudby, ktorá v Bratislave žila až do polovice minulého storočia. Programy domáčich koncertov, organizovaných v domoch a bytoch viacerých bratislavských rodín, sa rodili väčšinou spontánne, podľa chuti a najmä na základe inštrumentálneho obsadenia, ktoré sa na daný „jour fixe“ zišlo. Ciel domáčich koncertov sa nenapísal vo verejnom predvedení diel, ale v zážitku a radosti z hudby, ktorú zdieľali hrajúci hudobníci s hŕstkou spriateľených poslucháčov. V medzivojnovom období podnecovali záujem odbornej i laickej verejnosti renomované komorné súbory, najmä sládkové kvartetá, ktoré koncertovali v Bratislave. Ich vystúpenia boli v zainteresovaných kruhoch intenzívne diskutované a ich repertoár prenikal aj do programov domáčich koncertov, na ktorých okrem profesionálnych hudobníkov pravidelne participovali aj vynikajúci amatérski hudobníci: lekári, úradníci či právnički. Komorná hudba sa tak v Bratislave tešila

priazni širokého okruhu zanietených znalcov. Komorné kompozície Johanna Brahma a Roberta Schumanna boli pravidelnou súčasťou programov privátnych kruhov komornej hudby, pôsobiacich v Bratislave.

Klavírne kvinteto Es dur op. 44 Roberta Schumanna fascinuje svojím energickým romantickým gestom, oduševnením a zároveň mimoriadnou kompozičnou zrelostou a kompaktnosťou. Jedno z vrcholných skladateľových diel vzniklo v priebehu troch týždňov v roku 1842. Nositelka venovania, skladateľova manželka, vynikajúca klaviristka Clara rod. Wiecková si dielo obľúbila natolko, že Schumann zariadiť jeho publikovanie tlačou k jej 24. narodeninám. O niekoľko rokov neskôr zhotovil Johannes Brahms úpravu diela pre 4-ručný klavír. Brahms pri tej príležitosti 12. septembra 1854 v liste Josephovi Joachimovi napísal: „*Zajtra, 13., má Clara narodeniny. Splnil som jej dlhorocné pranie a upravil som Schumannovo kvinteto pre klavír štvoručne. Kým bola v Ostende, vzal som potajomky zo skrine rukopis, takže o ničom netušila. Čoraz viac som sa do diela ponáral, tak, ako do páru hlbokých modrých očí (tie mi totiž pripomína). Preto som Ti mohol napísat list až dnes.*“

„Forma sa utvorila v tisícočnom úsilí najväčších majstrov a ich potomkovia by sa mali ponáhľať osvojiť si ju. Tápať a hľadať vlastnou cestou to, čo už jestvuje v absolútnej dokonalosti, by bolo blázivým preludom a prejavom zle pochopenej originálnosti,“ tieto slová nemeckého básnika J. P. Eckermannu si mladý Johannes Brahms zapísal do svojej poeticko-filozofickej antológie. Keď sa približne v polovici 19. storočia v Nemecku rozprúdila diskusia o budúcnosti hudby a avantgardne orientovaní hudobníci hovorili o „vyčerpanosti“ tradičných hudobných foriem, Brahms v zmysle Eckermanových slov veril, že forma je bezcenná iba vtedy, ak jej skladateľ nerozumie – ak ju však dokáže naplniť živou fantáziou, je nevyčerpateľná. V 50. rokoch sa preto intenzívne venoval štúdiu rôznych „starých“ hudobných foriem (sarabandy, prelúdiá, giguy), aby rozlúštil ich podstatu a nadobudol istotu

1850s, he was intensively studying various “early” music forms (sarabande, prelude, gigue) in order to decipher their essence and to gain confidence in their application. A good example is the *Sarabande* for Piano, composed in 1855 and preserved in Clara Schumann’s inheritance, which Brahms liked to play. Later, he used the theme of this “study” composition from his youth already as a mature master in the second movement of his *String Quintet in F major*. This work, characterized by Brahms’s clear and balanced form, abounds in melody and it is full of ardour, intimacy and warmth. The Quintet was composed in the summer of 1882 in Bad Ischl and Brahms wrote to Clara Schumann that it was “one of his best works”.

In 1933, the last year of his compositional studies, Eugen Suchoň, the creator of the first Slovak national opera, composed a number of major works which are still significant: the song cycle *Nox et solitudo*, Op. 4, *Serenade for Wind Quintet*, Op. 5 and *Fantasy and Burlesque for Violin and Orchestra*, Op. 7. This series includes the *Piano Quartet*, Op. 6, which he composed as a graduate thesis during his composition studies under Vítězslav Novák at the Prague Conservatory. At the age of 25, Suchoň integrated elements of sonata form, various contrapuntal and variation techniques, as well as influences from Impressionism (whole tone scales) into his work. Jozef Kresánek described the first movement of the composition as a “real musical drama, a fight of themes of different significance, captured at different stages of the struggle until the winning end”. (J. Kresánek, I. Vajda: Národný umelec Eugen Suchoň. Bratislava 1978) After a spirited *Scherzo* with a virtuoso application of various contrapuntal techniques, the *Piano Quartet* culminates in the monumental final movement, which, according to J. Kresánek, is “one of the highlights of Suchoň’s grandiosity stretching over the period from Suchoň’s beginnings to his masterpiece – *Svätopluk*”.

pri ich uplatňovaní. Svedčí o tom *Sarabanda* pre klavír, dielo z roku 1855, zachované v pozostalosti Clary Schumannovej, ktoré Brahms rád hrával. Tému tejto „študijnej“ kompozície z mladosti použil už ako zrelý majster v druhej časti svojho *Sláčikového kvinteta F dur*. Toto dielo, charakteristické brahmsovsky jasnu a vyváženou formou, prekypuje bohatstom melodií a je plné vrúcnosti, intimity a tepla. Kvinteto, vzniklo v letných mesiacoch roku 1882 v Bad Ischl a Brahms Clare Schumannovej napísal, že to je „*jedno z mojich najlepších diel*“.

Eugen Suchoň, tvorca prvej slovenskej národnej opery, skomponoval v roku 1933, v poslednom roku svojich kompozičných štúdií, celý rad významných a dodnes aktuálnych diel: piesňový cyklus *Nox et solitudo op. 4*, *Serenádu pre dychové kvinteto op. 5* a *Fantáziu a Burlesku pre husle a orchester op. 7*. Do tohto radu patrí aj *Klavírne kvarteto op. 6*, ktoré vzniklo ako absolventská práca štúdia skladby u Vítězslava Nováka na pražskom Konzervatóriu. Dvadsaťpäťročný Suchoň v diele integroval prvky sonátovej formy, rôzne kontrapunktické a variačné techniky i vplyvy impresionizmu (celotónové stupnice). Jozef Kresánek o 1. časti diela napísal, že je to „...hotová hudobná dráma, zápas tém rozmanitého významu, zachytený v rôznych fázach boja až po víťazný koniec.“ (J. Kresánek, I. Vajda: Národný umelec Eugen Suchoň. Bratislava 1978) Po duchaplnom *Scherze* s virtuóznym využitím rôznych kontrapunktických techník vrcholí *Klavírne kvarteto* monumentálou záverečnou časťou, ktorá je podľa J. Kresánka „jedným z vrcholov suchoňovského grandióza, ktoré sa tiahne od Suchoňových začiatkov až po Svätopluka“.

adrian RAJTER

THE MUSIC OF ALBION

“The old music awakened the new, and the new reawakened the old,” Peter Ackroyd wrote in *Albion. The Origins of the English Imagination* (Chatto & Windus, 2002). He was referring to 20th century British music, which had found one of its most important sources of inspiration, alongside folklore, in the works of 16th and 17th century composers. Frederick Delius admired the compositions of the Renaissance master William Byrd (c. 1540—1623), whom his contemporaries already regarded as “the father of English music”; Gustav Holst found delight in the works of the madrigalists; Ralph Vaughan Williams in his celebrated *Fantasia* was inspired by Byrd’s teacher Thomas Tallis. Nor is Benjamin Britten (1913—1976) an exception: in terms of continuity with the traditions of English music he is most often named together with “the British Orpheus”, as his admirers called Henry Purcell (1659—1695). The genius of the Baroque and the best-known English composer of the 20th century share a sense of the dramatic, which found expression in highly regarded operas by both masters, an indescribable feeling for cantabile in their songs (the album *If Grief Could Wait* shows that Purcell’s melodic invention, even after centuries, makes an immediate impression no less than the songs of Leonard Cohen), and a successful attempt at synthesis of an individual style, influenced by tradition with progressive continental impulses. The result of this combination, however, may be considered as specifically British. It was this spiritual affinity which made Britten contribute significantly to the revival of interest in Purcell’s music. He prepared the operas *Dido and Aeneas* and *The Fairy Queen* for performance, transcribed some of Purcell’s compositions for modern instruments, adapted the songs, and presented them as pianist with his partner, the singer Peter Pears. Britten, however, also entered into a direct dialogue with Purcell. *The Young Person’s Guide to the Orchestra*,

HUDBA ALBIONU

„Stará hudba prebudila novú a tá opäťovne oživila starú,” napísal Peter Ackroyd v knihe *Albion. Korene anglickej imáginiácie* (Chatto & Windus, 2002) o britskej hudbe 20. storočia. Tá našla popri folklóre jeden z najvýznamnejších prameňov svojej inšpirácie práve v tvorbe skladateľov 16. a 17. storočia. Frederick Delius obdivoval skladby renesančného majstra Williama Byrda (c. 1540—1623), ktorého už súčasníci považovali za „otca anglickej hudby“, Gustav Holst našiel záľubu v dielach madrigalistov a Ralph Vaughan Williams sa vo svojej známej *Fantázii* inšpiroval Byrdovým učiteľom Thomasom Tallisom. Výnimkou nebol ani Benjamin Britten (1913—1976), ktorý je v kontexte tradícii anglickej hudby najčasťejšie spomínaný v súvislosti s „britským Orfeom“, ako obdivovatelia nazvali Henryho Purcella (1659—1695). Barokového génia s najznámejším anglickým skladateľom 20. storočia spájajú zmysel pre dramaticosť, ktorý našiel priestor na vyjadrenie v cenenej operách obidvoch tvorcov, cit pre kantabilnosť neprehliadnuteľný v ich piesňovej tvorbe (projekt *If Grief Could Wait* ukazuje, že Purcellova melodická invencia pôsobí i po stáročiach rovnako bezprostredne ako piesne Leonarda Cohena) a úspešná snaha o syntézu tradíciou ovplyvneného individuálneho štýlu a progresívnych kontinentálnych podnetov. Jej výsledok možno však považovať za špecificky britský. Táto duchovná spriaznenosť spôsobila, že Britten významným spôsobom prispel k renesancii záujmu o Purcellovu hudbu. Pripravil na predvedenie opery *Dido a Aeneas* a *The Fairy Queen*,

probably the composer's most popular work, is subtitled *Variations and Fugue on a Theme of Purcell*, while in *String Quartet No. 2* Purcell is the dedicatee. “The embrace of present and past time, in which English antiquarianism becomes a form of alchemy, engenders a strange timelessness,” Ackroyd writes in *Albion*, and this statement is applicable also to *Lachrymae*, Op. 48 for viola and piano, composed in 1950, where Britten’s inspiration was *If My Complaint Could Passions Move* by John Dowland (1562—1626). Fragments of this song, originally a love lament, which serve as a base for variations (or reflections, as the subtitle indicates), and the further citation of Dowland’s *Lachrymae* (Tears), give the work its name and define its intimate atmosphere of introspection, melancholy, and ethereal timeless beauty. “The old music awakened the new, and the new reawakened the old.”

Britten’s *Cello Sonata*, Op. 65 is from 1961 and is the first of five works which the composer wrote for the famous Russian cellist Mstislav Rostropovich. The concluding movement includes the motif DSH, referring to Dmitry Shostakovich, who inspired Britten to compose for cello. These two masters, who combine innovation and tradition, expression and significance in an exceptional synergy, had a sincere mutual respect. Shostakovich identified Britten as the most important living composer and dedicated his *Symphony No. 15* to him. The centenary of the English composer’s birth enables us to confront this bold statement with his music.

transkriboval pre moderné nástroje niektoré Purcellove skladby, upravoval a spolu so svojím partnerom, spevákom Petrom Pearsom ako klavirista uvádzal jeho piesne. Britten však s Purcellom viedol i priamy tvorivý dialóg. *Sprievodca mladého človeka orchesterom*, azda najpopulárnejšie dielo skladateľa, má podtitul *Variácie a fúga na Purcellovu tému*, 2. sláčikové kvarteto je Purcellovi dedikované. „*Z prelínania prítomnosti s minulosťou*, v ktorom anglický historizmus dosahuje istú formu alchýmie, sa rodí zvláštna nadčasovost,“ píše vo svojej knihe Ackroyd a toto konštatovanie možno vziahať i na skladbu *Lachrymae op. 48* pre violu a klavír z roku 1950, v ktorej sa Britten nechal inšpirovať piesňou *If My Complaint Could Passions Move* od Johna Dowlanda (1562–1626). Fragmenty tohto pôvodne lúbostného lamenta, slúžiaceho ako podklad variácií (či ako naznačuje podtitul reflexií) a citát ďalej Dowlandovej skladby *Lachrymae* (Slzy) dali dielu názov a definujú jeho intimnú atmosféru introspekcie, melancholie a ēterickej nadčasovej krásy. „Stará hudba prebudila novú a tá opäťovne oživila starú.“

Brittenova *Violončelová sonáta op. 65* pochádza z roku 1961 a je prvým z piatich diel, ktoré skladateľ napísal pre slávneho ruského violončelista Mstislava Rostropoviča. Záverečná časť skladby obsahuje motív DSH, odkazujúci na Dmitrija Šostakoviča, ktorý Brittena ku komponovaniu pre violončelo inšpiroval. Rešpekt týchto dvoch tvorcov, u ktorých sa inovácia a tradícia, expresia a význam ocitli vo výnimočnej synergii, bol úprimný a vzájomný. Šostakovič označil Brittena za najvýznamnejšieho žijúceho skladateľa a venoval mu svoju *15. symfóniu*. Sté výročie narodenia anglického skladateľa umožňuje toto odvážne tvrdenie konfrontovať s jeho hudbou.

andrej ŠUBA

sobota | 21.9.2013 | 15:30 hod. | design factory

HUDOBNÉ KAKAO: ČLOVEKOFÓN

koncert pre deti | concert for children

saturday | 21st september 2013 | 3:30 pm | design factory

eva ŠUŠKOVÁ a hostia
kristína HANZELOVÁ
zuzana MARCZELOVÁ
dominika ŠLAHOROVÁ
peter MAZALÁN

ČLOVEKOFÓN (alebo Ja som nástroj)

Je nutné mať k spoločnému muzicírovaniu vždy poruke hudobný nástroj? A čo ak sa tým nástrojom stanem ja sám? Na našom stretnutí budeme spoločne tvoriť hudbu len pomocou vlastného tela. Eva Šušková s priateľmi bude s vami spievať, dupať, vykrikovať a najmä ČLOVEKOFÓNOVAŤ.

HUMANOPHONE (or I am an instrument)

Do you think you always need musical instruments to make music together? In another popular concert for kids during the Konvergencie festival, Eva Šušková, her friends and the children will sing, stomp, shout, enjoy the music and particularly making the "humanophone" together.

sobota | 21. 9. 2013 | 20:00 hod. | design factory open air

HOMMAGE à dežo URSINY

saturday | 21st september 2013 | 8 pm | design factory open air

Nikdy by som dobrovoľne nešiel na koncert revivalovej skupiny a napiek tomu hrám v jednej kapele, ktorú by mohli za takú označiť. Jakub Ursiny však svojmu otcovi akoby z hlasiek vypadol, preto je nové Provisorium skôr reinkarnáciou Dežovej hudby, ktorú si naživo užilo veľmi málo poslucháčov v publiku, lebo jeho koncerty boli zriedkavé – Dežovi nerobil dobre pódiový biotop s mnohými rizikami, mal radšej možnosť jednoznačnej a definitívnej formulácie v štúdiu.

My sme tie piesne s kapelou nacvičili a toto ponorenie do Ursinyho piesní ma ešte väčšmi presvedčilo o tom, ako geniálne sú napísané. Hej, geniálne. V zmysle najobyčajnejšej wikidefinície, že genialita je najvyšší stupeň tvorivého nadania. Každý raz, keď kapela hrá napríklad *Lúku*, alebo keď sa klavirista Valér Miko s Kubom ponárajú pod hladinu akvária, premýšľam, ako je možné, že Dežovi napadli takéto harmonické postupnosti a melodické linky. To skrátka hádam nie je ani možné.

Človek aj hlbšie prenikne aj do toho neuveriteľného prepojenia hudby s textom, ktoré pospolu živo a vzdušne pulzujú. Toto zdaleka nevie robiť každá hudba a takto to vedel robiť len Dežo s Ivanom. Akoby touto synergiou povýšili svoje omylné a obyčajné ľudské ja do záchvevov, ktoré vedeli rozbúriť len ony a my sa nimi napíňame.

Toto je pre mňa jediná akceptovateľná ezoterika a som šťastný, že ju môžem zažívať a spolu s kolegami v kapele posielat ďalej, pretože takto to očividne vníma aj publikum, v tejto nervovoparalytickej dobe vysmädnuté po naozajstnosti. Toto už nie je o Kubovi, Valérovi, Ďurovi, Ežovi, Petrovi a Ottovi, je to o kráse. O tom, ako sa nám v hlavách rozoznieva modro dokorán. A to nie je revival.

marián JASLOVSKÝ

kubo URSINY & PROVISORIUM

marián VARGA

braňo JOBUS & KARPATSKÉ CHRÁTY

CELLOMANIA & peter ZAGAR & boris LENKO

I would never voluntarily go to a revival band concert – and still – i play in a band that could easily be identified as such. However, Jakub Ursiny's voice resembles his father's voice so dearly that the new Provisorium is rather a reincarnation of Dežo's music, which was heard by very few listeners live in the audience, because his concerts were rare – Dežo didn't feel comfortable in the stage habitat posing too many risks, he preferred the opportunity of unambiguous and definitive formulation in the studio.

While rehearsing Ursiny's songs with the band we immersed into them, which convinced me even more of how ingeniously they were composed. I mean yeah, he was a genius. In a sense of the most common wiki-definition that genius is the highest level of creative talents. Every time the band plays the song *Meadow* (Lúka) or when the pianist Valér Miko with the singer Kubo dive below the surface (*Pod hladinou*) of the aquarium, i wonder how it is possible that such harmonic sequences and melodic lines came to Dežo's mind. I find it almost impossible.

You can penetrate deeper into the incredible interconnection of music and text, which pulsate together in a lively and airy manner. This is something that by far cannot be offered by any kind of music, and that is just the way only Dežo and Ivan could make music. Through this synergy, as if they elevated their fallible and ordinary human egos into the thrills that only they could set in motion and which we can now enjoy.

For me this is the only acceptable esotericism and I am happy that I can experience it and that together with the colleagues in the band we are able to send it out, because the audience obviously perceives it like that, thirsty for genuineness in this nervous and paralytic age. This is not anymore about Kubo, Valér, Ďuro, Ežo, Peter and Otto, it's about beauty. It is about the full sound of the "blue" in our minds going off. And that's not a revival.

marián JASLOVSKÝ

nedeľa | 22. 9. 2013 | 20:00 hod. | dóm sv. martina

IF GRIEF COULD WAIT

sunday | 22nd september 2013 | 8 pm | st. martin's cathedral

susanna WALLUMRØD (no) spev | voice

giovanna PESSI (it) baroková harfa | baroque harp

jane ACHTMAN (de) viola da gamba | viola da gamba

marco AMBROSINI (it) nyckelharpa | nyckelharpa

program | **Leonard Cohen** (1934)

– You Know Who I Am

Henry Purcell (1659–1695)

– The Plaint

Susanna K. Wallumrød (1979)

– Hangout

Henry Purcell

– If Grief Has Any Pow'r to Kill

Susanna K. Wallumrød

– The Forester

Nick Drake (1948–1974)

– Which Will

Henry Purcell

– Music for a While

Leonard Cohen

– Who By Fire

Henry Purcell

– An Evening Hymn

Netradičný projekt *If Grief Could Wait* je výsledkom spolupráce harfistky Giovanny Pessi a nórskej speváčky Susanne Wallumrød. Jeho tažiskom sú aranžmány piesní Henryho Purcella (*The Plaint z Fairy Queen* z roku 1692, *If Grief Has Any Pow'r To Kill a O Solitude zo The Theatre of Musick, Music For a While* z *Oedipa* a *An Evening Hymn* zo zbierky *Harmonia Sacra*) od Giovanny Pessi, ku ktorým svojím vkladom prispeli aj nyckelharpista Marco Ambrosini a hráčka na viole da gamba Jane Achtman.

Táto hudba pravdepodobne ešte nikdy nebola v podobnom kontexte. Purcellove vokálne a inštrumentálne skladby sa v tomto projekte ocitli v blízkosti piesní Leonarda Cohena, Nicka Drakea a Susanny Wallumrød. *If Grief Could Wait* sa nepridržiava striktné ideálov historicky poučenej interpretácie, neašpiruje však ani na nálepku crossover. Pessi a Wallumrød prinášajú jednoducho hudbu, ktorá im je blízka a na výsledku sa tvorivým vkladom podielajú všetci zúčastnení. Purcell i Cohen si pritom zachovávajú svoju osobitosť, spojivom medzi repertoárom sú bezprostredný prejav speváčky a subtílnosť a imaginatívnosť aranžmánov Pessi, ktorá hovorí, že Cohenove a Drakeove piesne z minulého storočia sú zo súčasnej perspektívy vlastne tiež „starou hudbou“.

Album bol nahratý v priebehu troch novembrových dní 2010 v Lugane, no jeho história je dlhšia. Patrí do nej spolupráca Giovanny Pessi na nahrávke súboru Rolfa Lislevanda *Diminuto* (2007/2008) pre label ECM, na ktorej sa podieľal aj Marco Ambrosini, no i jej participácia na štýlovo ľažko zaraditeľných projektoch *The Zoo Is Far* (2006) a *Fabula Suite-Lugano* (2009) Christian Wallumrød Ensemble inšpirovaných súčasnou i ľudovou hudbou, ktoré získali nálepku „jazz“. Práve počas skúšok v Oslo stretla Giovanna Christianovu mladšiu sestru Susannu, v tom čase rozbiehajúcu vlastnú hudobnú kariéru.

If Grief Could Wait is an intimate album of very special character, the outcome of a collaboration between harpist Giovanna Pessi and singer Susanna Wallumrød. Given impetus also by the nyckelharpa of Marco Ambrosini and Jane Achtman's viola da gamba, the project has Pessi's arrangements of Henry Purcell songs at its core. It begins with *The Plaint* (from *The Fairy Queen* of 1692) and continues with *If Grief Has Any Pow'r To Kill*, and *O Solitude* (from *The Theatre of Musick*), as well as *Music For a While* (from *Oedipus*) and *An Evening Hymn* (from *Harmonia Sacra*).

But Purcell's music has never been heard quite like this. Threaded between his songs and instrumental pieces here are works of singer-songwriters Leonard Cohen and Nick Drake, as well as songs by Susanna Wallumrød herself. *If Grief Could Wait* is neither a project that adheres rigorously to ideals of historical performance practice, nor one that strives self-consciously to "cross over". Pessi and Wallumrød offer music that they love, and all of it is played with commitment by the participating musicians. Purcell and Cohen are respected on their own terms, and Susanna's pure voice and Giovanna's subtle and evocative arrangements bring continuity to the repertoire. And, as Pessi points out, Cohen and Drake songs from the last century are also, from a contemporary perspective, 'old music'.

foto © urban WILLI

Recorded in three days in Lugano last November, this fresh-sounding album has some years of history behind it. Giovanna Pessi previously recorded for ECM with the Rolf Lislevand Ensemble (*Lislevand's Diminuito*, recorded 2007/8, includes also Marco Ambrosini), and also with the Christian Wallumrød Ensemble, the hard-to-categorize group led by a 'jazz' pianist but inspired by contemporary composition and folk music. Wallumrød Ensemble albums with Pessi include *The Zoo Is Far* and *Fabula Suite Lugano*, recorded respectively in 2006 and 2009. It was while rehearsing in Oslo with Christian that Pessi first met the pianist's younger sister, Susanna Wallumrød, then just beginning to shape her own musical career.

Susanna subsequently invited Giovanna to play harp on one of her albums (*Sonata Mix Dwarf Cosmos*, issued by Rune Grammofon in 2007), and when producer Manfred Eicher invited Giovanna to come up with a proposal for an ECM recording of her own, the idea of working further with Susanna's voice had become a priority. "*I have played with so many 'early music' singers with perfect, trained classical voices and i knew that i didn't want that kind of sound, not this time. So i asked her if she would like to try.*" Susanna Wallumrød had already recorded Purcell's *Dido's Lament (When i Am Laid In Earth)* from Dido and Aeneas on one of her own albums; the musical territory was not altogether unfamiliar, but finding the appropriate approach to it was the challenge.

Susanna Wallumrød pozvala Giovannu nahrať harfu na jej vlastný album (*Sonata Mix Dwarf Cosmos*, Rune Grammofon 2007) a ked producent Manfred Eicher navhol Giovanne nahrávku pre ECM, ďalšia spolupráca so Susannou sa stala prioritou. „*Hrala som s mnohými vynikajúcimi spevákmi starej hudby so školenými hlasmi, no vedela som, že tentokrát potrebujem niečo iné,*“ povedala Pessi. Purcellovo *Lamento Didony* z opery *Dido a Aeneas* (*When I Am Laid In Earth*) sa medzičasom objavilo na jednom z albumov Susanny Wallumrød, takže táto hudba pre ňu nepredstavovala neprebádané územie, no nájdenie spoľočného prístupu k predstavovalo výzvu.

Obe hudobníčky si uvedomovali, že ak mal projekt hudobne dozrieť, potreboval spoločný čas. „*Máme veľmi odlišné východiská, Susanna sa pohybovala v prostredí populárnej hudby, ja barokovej. Potrebovala som sa bližšie zoznámiť s jej rytmickým cítením a spevom, ona zase musela pracovať na zmysle pre líniu a frázu. Materiál sme pripravovali dlho. Stretávali sme sa vždy, keď som v Oslo hrala s Christianom, čo bolo pomerne často, navštívila ma tiež vo Švajčiarsku,*“ povedala Pessi. Susanna na začiatku navrhla Cohenovu pieseň *Who By Fire*, Giovanna svoju oblúbenú *You Know Who I Am*. Takto načrtnuté repertoárové východiská otvorili cestu pre *Which Will* Nicka Drakea a skladby *The Forester*, *Hangout* od Susanny Wallumrød. Po roku spoločného skúšania Manfred Eicher navhol účast Marca Ambrosiniho, Giovanna pribrala do projektu hráčku na viole da gamba Jane Achtman. „*Obidvaja priniesli do hudby veľa, zvlášť hĺbku a pohyb línií, čo vo výsledku zvýraznilo barokovú stránku projektu. Marco dobre poznám zo súboru Rolfa Lislevanda, vždy som s ním rada hrala. Jane sa predtým pohybovala výlučne vo svete starej hudby, no tomuto projektu bola veľmi otvorená,*“ povedala Pessi.

www.ecmrecords.com

Both singer and harpist recognised that the project needed time, if they were to grow together musically. Pessi: “*We come from such different places – Susanna with her pop music background, me with my baroque background. I needed to get closer to her feeling for rhythmic playing and singing, and she needed to develop her sense of line and phrasing. We worked a long time on preparing the material. Every time I was in Oslo – which was often when I was playing a lot with Christian – we’d get together and play, and she visited me in Switzerland also.*” Susanna suggested attempting Leonard Cohen’s *Who By Fire* early in the process, and Pessi countered by proposing one of her favourite Cohen songs, *You Know Who I Am*. Once those had found their place in the repertoire, the way was open to add *Which Will* by the late Nick Drake, as well as *The Forester* and *Hangout* from Susanna’s pen. After a year of duo rehearsals, Marco Ambrosini was added at Manfred Eicher’s suggestion and Giovanna drafted in Jane Achtman, Swiss based viola da gamba player. “*They both brought a lot to the music, in the depth and the movement of the lines, and underlining the baroque side of it. Marco I knew well from the Lislevand group, and I’ve always enjoyed working with him. Jane had previously played almost exclusively in early music contexts, but was very open to the spirit of this work.*”

www.ecmrecords.com

streda | 18. 9. 2013 | 18:00 hod. | design factory

vernisáž výstavy | koncert PACORA trio

wednesday | 18th september 2013 | 6 pm | design factory

Základom mojej záľuby vo fotografovaní sú nepochybne tínedžerské roky, kedy som sa pomerne dlhé obdobie popri hudbe s nadšením venoval aj maľovaniu a dejinám výtvarného umenia. Ke tejto záľube, tentokrát s fotoaparátom v ruke, som sa vrátil veľkým oblúkom až po rokoch, pod vplyvom fotografií švagra a dcéry, ale aj internetových fotogalérií. K aktívnejšiemu prístupu k fotografovaniu ma priviedlo povzbudenie českého redaktora známeho časopisu Digifoto a ponuka na uverejnenie fotografií. Ako aktívny jazzový i klasický hudobník nemám veľa času na tvorbu fotografií, no snažím sa mať fotoaparát so sebou čo najčastejšie, aby som v krátkych prestávkach pomedzi hraním a cestovaním mohol zachytit motívy a situácie, ktoré ma oslovujú. Som veľkým fanúšikom čiernobielej fotografie, no existujú témy, v ktorých je farba prínosná alebo dokonca zásadná. Za svoj najväčší úspech považujem umiestnenie vo finále súťaže Nikon kalendár 2012, kde bola moja fotka vybraná medzi 12 finálových zo 1759 súťažných záberov, pričom dostala najväčší počet bodov v internetovom hlasovaní.

róbert RAGAN

The basis of my passion in photography undoubtedly comes from my teenage years, when, along with music, I was quite a long period enthusiastically devoted to painting and the history of visual arts. Under the influence of photographs by my brother-in-law and my daughter, as well as some web photo galleries, I returned to this hobby after many years, this time with a camera in my hand. I took a more active approach to shooting after the editor of the popular Czech magazine Digifoto encouraged me and offered to publish my photos. As an active jazz and classical musician I do not have much time to create photographs, nevertheless, I try to have a camera with me as often as possible, so as to be able to capture the themes and situations that appeal to me during the short breaks between playing and travelling. I'm a big fan of black & white photos, but there are topics that need or even require colour. My greatest achievement so far was the final round of the Nikon calendar 2012 competition, where my photo was chosen among the 12 finalists from the total 1759 competition shots, and it received the highest score in the online poll.

róbert RAGAN

Súťaže: Súťaž pre amatérskych fotografov TRETIE OKO 2011, Trnava (1. miesto)
Krajské kolo AMFO 2011 (Čestné uznanie) | NIKON KALENDÁR 2012 (finále)

Výstavy: Festival do castanho, Montalegre, Portugalsko, 2010 & 2011 | KONTRAPUNKTY,
autorská výstava – Klub 12, Banská Bystrica, 2011 | TRETIE OKO 2011, Smolenice
Krajská prehliadka súťaže AMFO 2011, Slatiňany | Celostátna výstava ocenených fotografií
AMFO 2011, Humenné | NIKON KALENDÁR 2012 – Hudební divadlo Karlín, Praha, 2011 | NIKON KALENDÁR 2012 –
NIKON KALENDÁR 2012 – Czech photo gallery, Praha, 2012 | NIKON KALENDÁR 2012 –
4D center, Praha, 2012, Jazz World Photo – Trutnov, 2011

Competitions: Competition for amateur photographers TRETIE OKO 2011, Trnava (1st place)
AMFO 2011 Regional round (honorable mention) | NIKON KALENDAR 2012 (finals)

Exhibitions: Festival do castanho, Montalegre, Portugal, 2010 & 2011 | KONTRAPUNKTY,
– Klub 12, Banská Bystrica, 2011 | TRETIE OKO 2011, Smolenice | AMFO 2011 Regional
round, Slatiňany | National exhibition of award-winning photographs AMFO 2011, Humenné
NIKON KALENDÁR 2012 – Hudební divadlo Karlín, Prague, 2011 | NIKON KALENDÁR 2012 –
Czech photo gallery, Prague, 2012 | NIKON KALENDÁR 2012 – 4D center, Prague, 2012,
Jazz World Photo – Trutnov, 2013

18. – 22. 9. 2013 | design factory

róbert RAGAN | CESTY

marián PAUER kurátor | curator

profily interpretov | performer profiles

Marco Ambrosini (nyckelharpá, IT) – patrí k významným interpretom na neobyčajnom nástroji, nazývanom aj švédske klávesové husle. Ambrosini študoval hru na huslach a kompozíciu na Pergolesiho hudobnom inštitúte v Ancone a na Rossiniovho konzervatóriu v Pesare. Pôsoobil v Orchestra Filarmonica Marchigiana a v mnohých komorných orchestroch i v súboroch barokovej, ale tiež súčasnej hudby. V roku 1982 založil ansámbl Oni Wytaars, od roku 1990 účinkuje s viedenským súborom Clemencic Consort. Ako sólista na nyckelharpe debutoval v milánskej La Scale, účinkoval na viac než stovke CD siahajúcich od projektov starej hudby po jazz.

Jane Achtman (viola da gamba, DE) – začala hrať na stredovekej fidule ako 9-ročná a čoskoro ju vymenila za starú violu. Po absolvovaní Akademie starej hudby v Brémach (S. Cunningham) a štúdiu u Mary Sprungfels v Chicagu, získala štípendium DAAD na prehľbenie vzdelania na známej Schole Cantorum Basiliensis. Vr. 1997 založila s Irene Klein súbor Musicke&Mirth, ktorý mal úspech na Dorian/EMA Recording Competition, Premio Bonporti a Van Wassenaer Concours. Vo vydavateľstve Raumklang vysílal súbor dva tituly: Musicke&Mirth – Music for two Lyra Viols (2001) a Die Spinne im Netz (2004). Jane Achtman pôsobí v zoskupeníach The Harp Consort, Accentus a Unicorn. Spolupracovala s Keesom Boekem, Pedrom Memelsdorffom, Renéom Jacobsonom i Michaelom Hofstetterom, zúčastnila sa na operných produkciach a vystupovala ako sólistka s L'Orchestre de Chambre Genève.

Juraj Bartoš (trúbka, SK) – jedna z najvýraznejších osobností domácej hudobnej scény s vysokým kreditom i za hranicami Slovenska, trubkár a aranžér venujúci sa jazzu i klasickej hudbe. Študoval na VŠMU v Bratislave a na kurzoch Brass Meeting v Grieskirchene (P. Thibaud, A. van Rooyen). V 80. rokoch bol členom Bratislavského big bandu i Comba Petra Lipu, medzi rokmi 1988–1993 pôsobil v Kvartete Emila Vlkického (ktorý bol predskupinou Dizzyho Gillespieho). Vr. 1990 založil úspešný súbor Bratislava Hot Serenaders zameraný na interpretáciu americkej jazzu a hot dance music z prelomu 20. a 30. rokov a na slow tanečnú hudbu s jazzovými prvками. V 90. rokoch hral v zoskupeníach The Quartet (Bartoš, Škuta, Zeleňák) a Jazz Face Štěpána Markoviča, neskôr v Hot House Quintet (od 2002), od r. 1996 je členom Orchestra Gustava Broma. Pôsobil tiež vo Vienna Art Orchestra. Ako člen sprievodnej skupiny Raya Charlesa sprevádzal na medzinárodných turné speváčky L. Minnelli a Shirley Bassey. Počas svojej kariéry získal Juraj Bartoš množstvo domáciach i zahraničných ocenení (finalista Pražskej jari, laureát Medzinárodnej prehľadnej mladých interpretov v rámci BHS, ceny Slovenského hudobného fondu, Ladislava Martonika, Jazzovyj Kája a ľ.). Ako sólista účinkoval so Slovenskou filharmóniou, Štátnej filharmóniou Košice, Symfonickým orchesterom slovenského rozhlasu a Zlinskou

fiharmóniou. V r. 2012 vystúpil na Pražskej jari s organistom J. V. Michalkom. J. Bartoš spolupracoval doma i v zahraničí s množstvom renomovaných umelcov zo sveta jazzu i klasickej hudby, jeho umenie si možno vypočuť na desiatkach nahrávok.

Štefan Bugala (bicie, perkusie, SK) – študoval hru na bicích nástrojoch a dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave, bicie nástroje i na JAMU v Brne, kde sa špecializoval na hru na marimbe. Počas štúdia sa s úspechom zúčastnil viacerých zahraničných súťaží (o. i. Concours Modern, Yamaha), bol tiež členom sekcie bicích nástrojov Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, spolupracoval s Janáčkovou filharmóniou v Brne a súborom Dama Dama. V roku 2004 sa zúčastnil na celoeurópskom turné s produkciami Jesus Christ Superstar, je lídrom jazzovej formácie Fuse Jazz a členom viacerých zoskupení (Duo Percufonia, Bluesweiser, Deep nSpace, Veneer a ď.). Kompozične a aranžérsky sa venuje jazzu, populárnej a klasickej hudbe, spolupracoval s osobnostami ako Peter Lipa, Erich „Bobos“ Procházka, Oskar Rózsa a ď.

Richard Gašpar (kontrabas, SK) – vyhľadávaný komorný i orchestrálny hráč, pôsobiaci v Slovenskej filharmónii. Naiskôr študoval hru na huslach, od r. 1989 hru na kontrabase na Konzervatóriu a na VŠMU v Bratislave. Vr. 1993–1998 pôsobil v Orchesteri Opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Účinkoval so Slov. komorným orchestrom Bohdana Warchala a Cappellou Istropolitanou. Od r. 1998 pôsobil ako člen Solistes Européens Luxembourg, od r. 2002 ako člen Európskej hudobnej akadémie Schengen Koncertoval v Európe, Japonsku a USA.

Igor Karško (husle, CH/SK) – prešovský rodák, absolvent AMU v Prahe a Menuhinovej akadémie v Gstaade (Švajčiarsko), v súčasnosti pôsobí ako koncertný majster Luzernského symfonického orchestra a člen komorného súboru The Serenade Strings Trio. Ako koncertný majster barokového orchestra La Scintilla podnikol v r. 2005 turné po USA s Ceciliou Bartoli, s ktorou nahral aj CD Maria Malibran. Je zakladateľom zoskupenia La Banda Antix a La Gioconda, členom Les Musiciens du Louvre. Pôsobí ako profesor na Musikhochschule v Luzerne. Ako sólista i člen komorných zoskupení koncertoval po celej Európe, je pravidelný hostom festivalu Konvergencies, pre ktorý o. i. naštudoval úspešné predstavenie Stravinského Príbehu vojaka. Od r. 2010 viedie s violončelistom Thomasom Demengom súbor Camerata Zurich. Igor Karško sa zúčastnil kritikou vysoko cenených nahrávok Haydnových Londýnskych symfónii a kompletu Schubertových symfónií pod taktovkou M. Minkowského (naive).

Garth Knox (viola, viola d'amore, UK) – narodil sa v Irsku, ale vyrastal v Škotsku. Ako najmladšie zo štyroch detí, ktoré všetky hrali na sládkových nástrojoch, sa začal venovať viole, ktorá predrúčila jeho profesionálnu dráhu. Študoval na londýnskej Royal College of Music u Fredericka Riddleho a už počas štúdia získal viacero ocenení ako sólista

i komorný hráč. Vystupoval s poprednými londýnskymi súbormi, s ktorými hral súčasnú i barokovú hudbu. V roku 1983 sa na pozvanie Pierra Bouleza stal členom Ensemble InterContemporain v Paríži, v ktorom pôsobil ako sólista i ako komorný hráč. V roku 1990 začal pôsobiť v sládkovom kvartete Arditti Quartet, s ktorým odohral množstvo premiérových diel popredných skladateľov súčasnej hudby (Ligeti, Kurtág, Berio, Xenakis, Lachenmann, Cage, Feldman, Stockhausen), vrátane slávneho Stockhausenovho diela Helicopter Quartet. Od roku 1998 upustil kvarteto, premiéroval skladby Henzenho (ktorý mu venoval svoju Violovú sonátu), Ligetho, Schnittkeho, Ferneyhougha, Jamesa Dillona, Georga Benjamina a ď. Pravidelne spolupracuje na divadelných a tanečných projektoch, vytvoril tiež viacero predstavení pre deti a mladých ľudí. Dôležitou súčasťou hudobných aktivít Gartha Knoxa je improvizácia. V tejto oblasti spolupracoval o. i. s Georgeom Lewisom, Stevom Lacym, Loelom Léandream, Dominiqueom Pifarélym, Brunom Chevillonom, Benatom Acharyam a mnohými ďalšími. Spolupracoval tiež na CD Passing Images Frodeho Haltitho. V poslednej dekáde začal komponovať vlastnú hudbu a stal sa žiadanim autorm v divadelných a filmových partitúr, hudby k tanečným predstaveniam i koncertných a inštrumentálnych diel. V poslednej dobe sa tiež venuje možnosťom využitia violy d'amore v novej hudbe (s elektronikou i bez nej) a tvorbe nového repertoáru pre tento nástroj. Na CD D'Amore spája starú a novú hudbu pre tento repertoár. G. Knox žije v Paríži, vystupuje na recitáloch, koncertoch a v komorných projektoch po celej Európe, USA i v Japonsku. Jeho nahrávka s dielami Ligetho, Dusapina, Beria, Kurtága a ď. získala v Nemecku cenu Preis der deutschen Schallplattenkritik. Medzi jeho posledné nahrávky patrí kritiku cenéný projekt Saltarello pre mnichovské vydavateľstvo ECM. www.garthknox.org

Boris Lenko (akordeón, SK) – absolvent žilinského Konzervatória (A. Pittner) a VŠMU v Bratislave (M. Szokeová) začal medzinárodnú kariéru úspechmi na súťažiach, najmä víťazstvom v Andrezieux-Bouttheon v r. 1987. V 90. rokoch sa zaradil medzi etablovaných interpretov s pravidelnou koncerthorou a nahrávacou činnosťou. Lenko predstavuje typ všeestranného hudobníka so záberom od klasickejho repertoáru, súčasnej hudby, cez rôzne crossoverové projekty (Požoň sentimentál, Phurikane gifa, ALEA, Chassidic Songs, Triango). V slov kontexte vnesol do akordeónového repertoáru viaceré nováterské prvky, najmä uvádzaním diel osobností povojnej americkej a európskej scény (Zorn, Kagel, Lindberg, Kluczvek, Vierk, Berio, Sørensen) či premiérováním a iniciovaním nových slov. diel (Beneš, Zagar, Burlas, Machajdič, Zeljenka, Szeghy, Plaček, Iršai, Burgr, Kukovič). Vystupuje na festivaloch súčasnej hudby (Večery novej hudby, Melos-Étos). V r. 2001 mal ako prvý akordeónista v historii BHS celovečerný recitál. O rok neskôr sa predstavil na prominentnom festivale súčasnej hudby Varšavská jeseň. B. Lenko sa na Slovensku stal priekopníkom uvádzania diel A. Piazzollu, v r. 2001 založil komorný súbor ALEA (akordeón, husle, klavír, kontrabas),

sústredujúci sa na interpretáciu Piazzolovej hudby. Lenkovo očarenie argentínskym tangom vyústilo v posledných rokoch do spolupráce s P. Breinerom v úspešnom projekte Triango. Venuje sa i vlastnej tvorbe, je docentom na VŠMU v Bratislave. Od r. 2008 žije v Mnichove.

Jozef Lupták (violončelo, SK) – jedna z osobností profilujúcich slov. hudobnú scénu. Absolvent VŠMU v Bratislave a Royal Academy of Music v Londýne (R. Cohen). Realizoval viaceré CD nahrávok (o. i. Bachove Suity pre sólové violončelo, projekt Cello spájajúci výtvarné umenie a súčasnú hudbu inšpirovanú tvorbou J. S. Bacha, premiéry diel V. Godára, live záznam recitálu v Londýne), stál pri zrežie početných diel súčasných autorov. Je spoluzákladateľom súboru Opera Aperta, iniciátorom a umeleckým riaditeľom festivalu Konvergencie. Pravidelné koncertujú na pódiach v Európe i zámori, vedeľ majstrovské kurzy. Okrem klasickej hudby sa venuje tiež improvizácii a alternatívnymu hudobným projektom (o. i. Chasidské piesne s akordeónistom B. Lenkom, huslistom M. Valentom a rabínom B. Myersom, after PHURIKANE). Aktuálne pracuje na nahrávke violončelových koncertov, ktoré pre neho skomponovalo päť slovenských skladateľov. V r. 2010 získal Cenu ministra kultúry SR. www.jozefluptak.com

Milan Pala (husle, SK) – študoval na konzervatóriu J. L. Bellu v B. Bystrici (P. Strenáčik). Po absolvovaní pokračoval na viedenskej Universitat für Musik und darstellende Kunst a vysokoškolské štúdium ukončil na Janáčkovej akademii múzických umení v Brne (F. Novotný). Je nositeľom ocenení z domáčich a medzinárodných súťaží (Concours Moderne Riga, Súťaž Leoša Janáčka v Brne, Súťaž Bohuslava Martinů, Anglo-Czecho-Slovak Trust London a ī.), zúčastnil sa viacerých medzinárodných majstrovských kurzov (V. Spivákov, S. Jaroševič a J. Guillou). Ako sólista spolupracoval so Státnou filharmóniou Brno, Slov. filharmóniou, Symfonickým orchestrom Slov. rozhlasu, Rádiovým orchestrom v Kyjeve, Petrohradským kongresovým orchestrom, Petrohradským filharmonickým orchestrom, Capella of St. Petersburg a dirigentmi ako Th. Guschlbauer, A. Černušenko, D. Švec, P. Gribanov a ī. Koncertoval vo Švajčiarsku, Francúzsku, Rusku, na Ukrajine, Nemecku, Rakúsku i Malte. V r. 2009 získal Cenu Ludovíta Rajtera za výnimočné interpretáčne kvality a ojedinelý prístup k slovenskej hudbe, ktorá si prostredníctvom jeho strhujúceho podania získava pozornosť nielen na domáčich, ale aj zahraničných pódiach. Jeho nahrávky skladieb E. Suchoňa a kompletnejšieho diela pre sólové husle slov. skladateľov (Pavlik Records) priniesli do slovenskej hudobnej kultúry novú referenčnú hodnotu. www.milanpala.com

Jordana Palovičová (klavír, SK) – študovala na Konzervatóriu a VŠMU v Bratislave, postgraduálne na Royal College of Music v Londýne a Musikhochschule v Lubecu. Pôsobí ako odborná asistentka na Katedre klávesových nástrojov a cirkevné hudby HTF VŠMU. Získala ocenenia na domáčich i zahraničných súťažiach (Virtuosi per musica

di pianoforte, Medzinárodná klavírna súťaž J. N. Hummela, Medzinárodná rozhlasová súťaž Concertino Praga, Chappell Gold Medal Competition, Anglo-Czechoslovak Trust London Music Competition a ī.) Nahrala CD pre label MUSICA, Hudobný fond, Slovenský rozhlas, STV, Český rozhlas, ČT, Norddeutscher Rundfunk. Pri príležitosti 100. výročia narodenia J. Cikkeria nahrala pre Hudobné centrum a Pavlík Records CD s jeho sólovými klavírnymi dielami a *Concertinom op. 20* (O. Dohnányi, ŠKO Žilina). Predstavila sa na festivaloch doma i v zahraničí (BHS, Mozartov týždeň, Komorné dni J. N. Hummela, Melos-Étos, Stredeurópsky festival koncertného umenia Žilina, Tatra banka mladým umelcom, Prehliadka mladých koncertných umelcov, Galéria hudby Nitra, Konfrancúcie, Dni T. Salvi, Festival peknej hudby, 24 Hours Piano, SPACE, Hammerklavier festival, Dni hudby F. Mendelssohna Bartholdyho, Cambra de Música, Pulse Festival, Cheltenham International Festival of Music). V r. 2006 zastupovala Slovensko v projekte EBU „Euroradio Special Day – 250th Anniversary of Mozart's Birth“. Vystúpila v parížskej Invalidovni v cykle Vent d'Est – Vent d'Ouest s recitálom k Cikkerovmu jubileu. Sólisticky účinkovala s poprednými slov. i zahraničnými telesami.

Giovanna Pessi (baroková harfa, CH) – sa narodila vo Švajčiarskom Bazileji, hre na harfe sa začala venovať ako štvorročná. Ako 13-ročná začala hrať na nástroji Érard z roku 1800. Skúsenosť so špecifickým zvukom ju neskôr motívovala k štúdiu historicky používanej interpretácie starej hudby. V r. 1993–1995 študovala hru na harfe v Den Haagu u Edwarda Witsenburga, v r. 1994–2000 študovala starú hudbu a hru na historických harfách u Heidrun Rosenzweigovej na Schola Cantorum Basiliensis. V r. 2000–2002 pokračovala v štúdiu u nórskeho lutnistu Rolfa Lisselandava na Staatsliche Hochschule fur Musik v Trossingen. Ako sólistka a orchestrálna hráčka spolupracovala s hudobníkmi a dirigentmi ako Rolf Lisseland, Konrad Junghanel, Philippe Pierlot, Harry Bicket, Nikolaus Harnoncourt alebo Marc Minkowski. G. Pessi participovala na množstve nahrávok, o. i. nahrala Handlov Harfový koncert s Ricercar Consort pod takto Ph. Pierlotu a album s argentyinským lutnistom Eduardom Eguezom zostavený z diel Frescobaldího a rímskych skladateľov 17. storočia. Medzi r. 2004–2010 G. Pessi spolupracovala so sextetom nórskeho klaviristu a skladateľa Christiana Wallumröda, s ktorým nahrala pre ECM album The Zoo Is Far a Fabula Suite Lugano. Tento kontakt ju inšpiroval rozširovať repertoár barokovej harfy smerom do súčasnosti. V r. 2011 vyliešiel vo vydavateľstve ECM jej vlastný projekt If Grief Could Wait. www.giovannapessi.com

Nora Skuta (klavír, SK) – zakladajúca členka súboru Opera Aperta patrí v súčasnosti medzi najvýznamnejších medzinárodných aktívnych slov. klaviristov. Je vyhľadávanou komornou i sólovou hráčkou a zanietenou interpretkou súčasnej hudby. Pravidelné vystupuje na medzinárodných festivaloch, v súčasnosti úzko spolupracuje so súborom Österreichisches Ensemble für Neue Musik. V r. 2006 nahrala

pre vydavateľstvo Hevhetia na SACD *Sonáty a interlúdia* Johna Cagea, ktoré vysoko hodnotila domáca i zahraničná kritika. CD bolo v Londýne vybraté do knihy renomovaného kritika BBC Music Magazine Rogera Thomasa *1001 Classical recordings you must hear before you die*.

Marián Svetlík (husle, SK) – študoval na Konzervatóriu v Žiline a na JAMU v Brne. Zúčastnil sa na viacerých domáčich i zahraničných kurzoch (A. Moravec, M. Jelínek, F. Novotný, S. Yarosevic, B. Henri Van de Velde). Ako sólista účinkoval so ŠKO Žilina, Janáčkovým akademickým orchestrom v Brne a Symfonickým orchestraom slovenského rozhlasu. Bol členom sk. kvarteta Icarus Quartet, s ktorým získal viacero ocenení na súťažach komornej hry a členom SKO B. Warchala. V súčasnosti je koncertným majstrom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu. Marián Svetlík, ktorý je jedným z najdospelovejších a najuniverzálnejších huslistov svojej generácie, pôsobí tiež ako sólista a komorný hráč.

Luboš Šrámek (klavír, SK) – vyhľadávaný jazzový interpret a aranžér, absolvent Konzervatória v Bratislave a Jazzovej akadémie v Grazu, u ktorého kritika vyzdvihuje výnimočnú techniku, bohaté harmonické a melodickej myšlenie a zmysel pre rafinovanú prácu s rytmom. Účinkoval vo formáciach Elie Quintet, Matúš Jakabčic Tentet, zakladateľ a líder Five Reasons (Šrámek, Bartoš, Jakabčic, Griglák, Ševčík). Pôsobí ako líder vlastného zoskupenia East European Artssemble, spolupracoval prakticky so všetkými významnými predstaviteľmi slovenskej jazzovej scény a s mnohými významnými zahraničnými umelcami (Z. Namysłowski, H. Sokal, N. Winstone, J. Bergonzi, E. Neumeister, P. Baron, P. Cardarelli a ī.). V r. 1996 získal prvé miesto na súťaži Nové tváre slovenského jazzu, v r. 2006 Cenu Ladislava Martonka. V poslednej dobe vydal CD Jazzonance a pripravil edukačný projekt In medias jazz.

Eva Šušková (spev, SK) – študovala na VŠMU v Bratislave (prof. V. Stracenská), a absolvovala tam doktorandské štúdium (prof. P. Mikuláš). Paralelne so študijnopedaagogickými a organizačnými aktivitami sa profiluje aj výrazná osobnosť koncertného života. Na slov. i zahraničných scénach (Česko, Francúzsko, Rakúsko, Poľsko) stvárala viaceré významných postáv ako Tatiana, Desdemona, Či Fiordiligi. Na konte má o. i. uvedenie a nahrávku Hummelovej opery *Mathilde de Guise*, ale i premiéru šiestich pôvodných slovenských opier. Jej intenzívny vztah k slov. hudbe sa odráža v množstve premiér, rekonštrukcií a novodobých predvedení skladieb staršieho dátia, či diel, ktoré jej boli dedikované. Orientuje sa v širokom repertoári, zahŕňajúcom diela Stravinského, G. Benjamina, Kurtága, Beria, Ravela, Bartóka, Jarrela, Kagela, Tavenera a ī. Najnovším prírastkom je scénické naštudovanie Schonbergovej monodramy *Pierrot lunaire op. 21*. Účinkovala na významných európskych festivaloch (Gaida, Pražské premiéry, BH, Melos-Étos, Zémplíni festzival, Konvergencie a ī.), realizovala viaceré nahrávky (Brilliant Classics, CPO, Dynamic, Slovenský rozhlas, Hudobný fond,

Diskant) či autorských projektov (secretVOICE, Koncerty v prírode) s telesami ako Prague Modern, Quasars Ensemble, Solamente naturali, Janáčkova filharmonie Ostrava, Slovenská filharmonia, Symfonický orchester Slov. rozhlasu a d. V roku 2013 uvedla so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu Wagnerove piesne.

Simon Tandree (viola, USA) – študoval hru na violu na Guildhall School of Music and Drama v Londýne a na Musikhochschule des Saarlandes. Ako člen Arcus String Quartet koncertoval v Nemecku, Anglicku a Turecku. Bol členom úspešného britského sláčkového kvarteta The Doric String Quartet, s ktorým vystúpil v najvýznamnejších svetových koncertných sálach a zrealizoval viaceré kritikou vysoko cené nahrávky. Simon Tandree je pravidelným hostom festivalu Konvergencie.

Agnes Vesterman (violončelo, FR) – francúzska violončelistka bola v r. 1988—2001 členkou Arpeggione Quartet, v súčasnosti sa s klaviristom Jeanom-Françoisom Bouverym venuje sonátovému repertoáru a s Anjou Lechner pripravuje projekt s violončelou hudobu Valentina Silvestra. Venuje sa tiež premiéram diel súčasných skladateľov (Forget, Bacri, Campo, Greif), vytvorila hudbu k viacerým show herca Vincenta Vedovelliho, s ktorým sa venuje vztahom hudby a slova. K takymto projektom patrí predstavenie Bach/Cage, v ktorom sa stretáva Bachova hudba s textmi z knihy Silence Johna Cagea. Agnès Vesterman pôsobí ako profesorka komornej hry na Conservatoire National Supérieur de Paris a profesorka violončelovej hry na Conservatoire National Régional de Bouligne.

Susanna Wallumrød (spev, NO) – vyrastala ako najmladšia dcéra spomedzi súrodencov, ktorí všetci spievali a hrali na hudobných nástrojoch. V detstve sa učila hrať na klavír a spievala v detskom chrámovom zborze. Po rokoch štúdia hudby a spolupráce na rôznych projektoch zaaložila spolu s hráčom na klávesových nástrojoch Mortenom Qvenildom súbor Susanna And The Magical Orchestra. Album List of Lights and Buoys (2004), ktorý produkovali Andreas Mjoes a Daethprod, sa stretol s mimoriadne prialzvými ohlasmi kritiky, čo pre súbor znamenalo koncertovanie v Európe a Japonsku. Nasledujúce CD Melody Mountain s coververziami piesní AC/DC, Kiss a Scotta Walkeru upevnilo pozíciu dňa v povedomí milovníkov hudby. V rovnakom období začala Susanna Wallumrød pracovať na novom projekte, ktorého výsledkom bol album Sonata Mixed Dwarf Cosmos (2007). Na tejto nahrávke spolupracovala s viacerými hudobníkmi, pričom rovnaky repertoár začala hrať v triu s Paalom Hauskenom (bicie, Music for a While, In the Country) a Helgem Stenom (gitara, Daethprod, Supersilent, Motopsycho). Vysledkom častejšeho koncertovania bol ďalší album s coververziami piesní skupiny ABBA, Loua Reeda a kapely Thin Lizzy nahraný v legendárnych štokholmských štúdiach Atlantis. V r. 2007 začala Susanna spoluprácu s americkým umelcom Bonnie „Prince“ Billy, s ktorým

viackrát koncertovala v Európe a nahrala album Flower of Evil. Okrem vlastných umeleckých aktivít komponovala tiež hudbu na objednávku festivalu Ladyfest 2009 i pre barokové duo Elisabeth Holmertz a Fredrik Bock, ktoré jej diela nahralo na CD Re-spelled LoveSongs. V r. 2009 počračovali aktivity súboru Susanna And The Magical Orchestra albumom nazvaným „3“. Susanna začala tiež spoluprácu s Ensemble neoN a spolu Giovannou Pessi vydala v r. 2011 vo vydavateľstve ECM CD If Grief Could Wait. V r. 2012 začala vydávať hudbu na vlastnom labeli SusannaSonata (v USA i v Európe mimoriadne kladne prijatý album Wild Dog) v rovnakom roku vystúpila na Jazzovom festivale v Oslo spolu s Tordom Gustavsenom. www.susannamagical.com

Ensemble Corund (CH) – lucernský vokálny súbor, ktorý sa od svojho vzniku v r. 1993 začína zameriavať na historický poučenú, no súčasne aktuálnu a expresívnu interpretáciu duchovnej hudby renesancie, baroka, no i na uvádzanie diel 20 a 21. storočia. Ensemble Corund vystupuje v Európe i zámori, nahráva a vo Švajčiarsku má vlastný koncertný cyklus, jeho zakladateľom a um. vedúcim je organista a dirigent Stephen Smith. www.corund.ch

Marco Ambrosini (nyckelarpa, IT) – a great contemporary exponent of the nyckelarpa, the Swedish keyed fiddle, was born in Italy and studied violin and composition in the Pergolesi Musical Institute in Ancona and the Rossini Conservatory in Pesaro. He has played with the Orchestra Filarmonica Marchigiana and numerous chamber orchestras, ensembles of early, baroque and contemporary music. In 1982 he co-founded the international ensemble Oni Wytaars and since 1990 performs as soloist with the Clemencini Consort in Vienna. He debuted as a soloist and nyckelarpa player at La Scala in Milan. Ambrosini has appeared on more than 100 CD productions, spanning all options from early music to collaborations with jazz musicians.

Jane Achtmann (viola da gamba, DE) – began playing medieval fiddle at age nine and picked up the viol shortly thereafter. After receiving her degree in early music at the Akademie für Alte Musik in Bremen, Germany (viola with Sarah Cunningham) and further studies with Mary Springfels in Chicago, she was awarded a DAAD stipend to continue her studies at the Schola Cantorum Basiliensis in Switzerland. In 1997 she founded the ensemble Musickē&Mirth together with Irene Klein. Since its formation the ensemble has developed various programs in different constellations. It has been successful at competitions, winning prizes at the Dorian/EMA Recording Competition, the Premio Bonporti and the Van Wassenaer Concours. Two CDs have been published by Raumklang: Musickē&Mirth – Music for two Lyra Viols (2001) and Die Spinne im Netz (2004) Jane is a member of the ensembles The Harp Consort, Accentus and Unicorn. She has worked with Kees Boeke, Pedro Memelsdorff, René Jacobs and Michael Hofstetter and performed in opera productions and as a soloist with the L'Orchestre de Chambre Genève.

Juraj Bartoš (trumpet, SK) – one of the leading figures of the Slovak music scene with high credit even beyond the borders of the country, trumpeter and arranger dedicated to jazz and classical music. He studied at the Academy of Performing Arts in Bratislava and he took courses of Brass Meeting in Grieskirchen (P Thibault, A. van Rooyer). In the '80s he was a member of the Bratislava Big Band and the Peter Lipa Combo, during 1988—1993 he was playing in the Emil Vický Quartet (which was Dizzy Gillespie's opening act). In 1990 he founded the successful ensemble Bratislava Hot Serenaders focusing on the interpretation of American jazz and hot dance music from the '20s and the '30s and the Slovak dance music with jazz elements. In the '90s he played in The Quartet (Bartoš, Škuta, Zelenák) and in the Štefan Markovič's Jazz Face, later in the Hot House Quintet (since 2002), since 1996 he has been a member of the Gustav Brom Orchestra. He also performed with the Vienna Art Orchestra. As a member of the Ray Charles Orchestra he accompanied the singers L. Minnelli and Shirley Bassey on their international tours. During his career Juraj Bartoš received a number of national and international awards (the Prague Spring Competition finalist, laureate of the International Competition of young performers during the Bratislava Music Festival, prizes of the Slovakia Music Fund, Ladislav Martoník Prize, the Jazz Kája prize and other.) As a soloist he performed with the Slovak Philharmonic, the Slovak State Philharmonic Košice, the Slovak Radio Symphony Orchestra and the Zlín Philharmonic Orchestra. In 2012 he played with the organist J. V. Michalko at the Prague Spring Festival. J. Bartoš has cooperated at the national and the international level with a number of renowned artists both from the world of jazz and classical music, his art can be heard on dozens of recordings.

Štefan Bugala (drums, percussion, SK) – he studied percussion and conducting at the Conservatory in Bratislava, percussion at the JAMU in Brno, where he specialized in marimba. During his studies he successfully participated in several international competitions (Ia. Concours Modern, Yamaha), he was also a member of the percussion section in the Slovak Radio Symphony Orchestra, he cooperated with the Janáček Philharmonic Orchestra in Brno and with the Dama Dama ensemble. In 2004 he took part in the Europe-wide Jesus Christ Superstar tour, he is the leader of the jazz formation Fuse Jazz and a member of several ensembles (Duo Percufonia, Bluesweiser, Deep NSpace, Veneer and others). He composes and arranges jazz, pop and classical music. He collaborated with big names such as Peter Lipa, Erich "Bobos" Procházka, Oskar Rózsa, etc.

Richard Gašpar (double bass, SK) – a sought-after chamber and orchestra musician, member of the Slovak Philharmonic. Initially, he studied violin, and since 1989, double bass at the Conservatory and the Performing Arts College (VŠMU) in Bratislava. Between 1993–1998 he was a member of the Opera Orchestra of the Slovak National Theatre in Bratislava. He performed with Bohdan Warchał

Slovak Chamber Orchestra and the Cappella Istropolitana. He is the member of the Solistes Européens Luxembourg and European Music Academy Schengen. R. Gašpar has performed in Europe, Japan and USA.

Igor Karško (violin, SK/CH) – born in Prešov, Karško graduated from the Academy of Musical Arts in Prague and the Menuhin Academy in Gstaad (Switzerland). He is currently the concertmaster of the Lucerne Symphony Orchestra, and a member of The Serenade Strings Trio chamber ensemble. He toured the U.S. in 2005 as the concertmaster of the La Scintilla Baroque orchestra featuring the soloist Cecilia Bartoli with whom he also recorded a CD Maria Malibran. Karško is the founder of the La Banda Antix and La Gioconda ensembles and a member of Les Musiciens du Louvre. He teaches at the Lucerne University School of Music. Both as a soloist and as a member of various chamber ensembles, Karško has been performing all over Europe, and he has been a regular guest performer at the Konvergencie festival for which he prepared i.a. the successful performance of the *Soldier's Tale* by Stravinsky. Since 2010 he has been leading the Camerata Zürich ensemble with the cellist Thomas Demenga. Igor Karško took part in the critically acclaimed recordings of Haydn's London symphonies and the complete Schubert's symphonies under the baton of M. Minkowski (naïve).

Garth Knox (viola, UK) – one of the most sought after contemporary musicians of his generation. After studying at the RCM, he played with most of the leading groups in London in a mixture of all repertoires, from baroque to contemporary music. In 1983 he was invited by Pierre Boulez to become a member of the Ensemble InterContemporain in Paris, involving extensive solo and chamber music playing, touring widely and appearing in international festivals. In 1990 Garth Knox joined the Arditti String Quartet, playing in all the major concert halls of the world, working closely with and giving first performances of pieces by most of today's leading composers including Ligeti, Kurtág, Berio, Xenakis, Lachenmann, Cage, Feldman and Stockhausen (the famous "Helicopter Quartet"). Garth Knox now lives in Paris, where he enjoys a full time solo career, giving recitals, concertos and chamber music concerts all over Europe, the USA and Japan. www.garthknox.org

Boris Lenko (accordion, SK) – he graduated from the Conservatory in Žilina (under A. Pittner) and from the Academy of Performing Arts in Bratislava (M. Szokeová), and his international career started with success in competitions, particularly after winning the contest in Andrezieux-Boutheon in 1987. In the '90s he joined the ranks of the established performers with regular concert and recording activity. Lenko represents the kind of a versatile musician reaching from the classical repertoire, through contemporary music, to several crossover projects (Požoň Sentimental, Phurikane gífa, ALEA, Chassidic Songs, Triango). He has introduced many innovative elements into the accordion repertoire in the Slovak context, particularly by performing

pieces of well-known postwar American and European composers (Zorn, Kagel, Lindberg, Klugevsek, Vierk, Berio, Sørensen) and by making first public performances of and initiating new Slovak pieces (Beneš, Zagar, Burlas, Machajdič, Zelenka, Szeghy, Piaček, Iršai, Burgr, Kupkovič). He has performed at contemporary music festivals (Evenings of New Music, Melos Ethos). In 2001 he was the first accordionist in the history of the Bratislava Music Festival to have his own all evening recital. A year later he performed for the first time at the prominent contemporary music festival – the Warsaw Autumn. Boris Lenko became a pioneer who has introduced the works of A. Piazzolla in Slovakia and who in 2001 founded the ALEA chamber ensemble (accordion, violin, piano and double bass) focused on the interpretation of Piazzolla's music. In the last few years, Lenko's enchantment with the Argentinean tango has led to the cooperation with P. Breiner in a very successful project Triango. He also composes his own music and works as a senior lecturer at the Academy of Performing Arts in Bratislava. He has lived in Munich since 2008.

Jozef Lupták (cello, SK) – currently one of the most prominent personages in the Slovak musical scene, Lupták graduated from the Academy of Performing Arts in Bratislava and from the Royal Academy of Music in London (under R. Cohen). He has recorded several CDs (including the complete Bach Suites for Solo Cello), the Cello project that merges visual art and contemporary music inspired by the works of J. S. Bach, premiere recordings of the music by V. Godár, a live recording of his recital in London), and has also been at the birth of numerous works by contemporary musicians. Lupták is a co-founder of the Opera Aperta ensemble and the initiator and artistic director of the Konvergencie festival. He regularly performs at stages in Europe and overseas and he also leads his own master classes. Beside classical music, Lupták is also devoted to improvisation and alternative musical projects. He is currently working on a recording of cello concertos written for him by five Slovak composers. www.jozefluptak.com

Milan Pala (violin, SK) – he studied at the Ján Levoslav Bella Conservatory in Banská Bystrica (under P. Strenáčik) and after graduation he continued his studies at the University of Music and Performing Arts Vienna and at the Janáček Academy of Music and Performing Arts in Brno (under F. Novotný). M. Pala is a holder of many awards from Slovak and international competitions (Concours Moderne Riga, Leoš Janáček Competition in Brno, Bohuslav Martinů Competition, Anglo-Czecho-Slovak Trust London, etc.). During his studies he took part in several international master classes (V. Spivakov, S. Yaroshevich, J. Guillou). As a soloist he cooperated with Brno State Philharmonic, Slovak Philharmonic, Slovak Radio Symphony Orchestra, Kiev Radio Orchestra, St. Petersburg Congress Orchestra, St. Petersburg Philharmonic Orchestra, Capella of St. Petersburg and with conductors like Th. Guschlbauer, A. Chernushenko, D. Švec, P. Grbinov and others. He performed in various

European countries, for example in Switzerland, France, Russia, Ukraine, Germany, Austria, Malta, etc. In 2009 M. Pala received the Ludovít Rajter Prize, awarded by the Music Centre Slovakia to young personages of the Slovak music. Pala was honoured for his extraordinary interpretation qualities and a unique approach to the Slovak music, which – thanks to his riveting rendition – has gained more attention on podiums both in Slovakia and abroad. www.milanpala.com

Jordana Palovičová (piano, SK) – studied at the Bratislava Conservatory and at the Academy of Music and Performing Arts in Bratislava, she was a postgraduate student at the Royal College of Music in London and at the Musikhochschule in Lübeck. Currently, she is a fellow lecturer in the Department of Keyboard Instruments and Sacred Music at the Music and Dance Faculty of the Academy of Performing Arts Bratislava. She has won awards at national and international competitions (Virtuosi per musica di pianoforte, the International J. N. Hummel Piano Competition, Concertino Praga – international radio competition, Chappell Gold Medal Competition, Anglo-Czechoslovak Trust London Music Competition, etc.). She has recorded CDs for the label Musica, for the Music Fund Slovakia, Slovak Radio, Slovak Television, Czech Radio and Television, Norddeutscher Rundfunk. On the occasion of the 100th birth anniversary of J. Cikker she recorded for the Music Centre and the Pavilík Records a CD of his solo piano works and *Concertino Op. 20* (O. Dohnányi, Sinfonietta Žilina). She has performed at festivals in Slovakia and abroad (Bratislava Music Festival, Mozart Week, Hummel Chamber Music Days, Melos-Ethos, Central European Music Festival Žilina, Tatra banka Young Artist Prize, Young Concert Artists competition, Music Gallery Nitra, Konfrántacie festival, T. Salva Days, the Festival of Nice Music, 24 Hours Piano, SPACE, Hammerklavier festival, F. Mendelsohn-Bartholdy's Music Days, Cambra de Música, Pulse Festival, Cheltenham International Festival of Music). In 2006 she represented Slovakia in the EBU project "Eurovision Special Day – 250th Anniversary of Mozart's Birth". She performed a recital for J. Cikker's anniversary at Les Invalides in Paris within the Vent d'Est – Vent d'Ouest concert series. As a soloist, she has performed with leading national and international ensembles.

Giovanna Pessi (baroque harp, CH) – born in Basel, Switzerland, she began playing the harp at age 7. At the age of 13, she began to play on an instrument by Erard, built in 1800. The experience with this historical harp, its light touch, and unique sound, motivated her to focus her studies towards early music and historical instruments. From 1993 to 1995, Giovanna Pessi studied the 18th century pedal harp with Edward Witsenburg in Den Haag. From 1994 to 2000 she studied early music and historical harps with Heidrun Rosenzweig at the Schola Cantorum Basiliensis, Switzerland. From 2000–2002, Giovanna Pessi studied with the Norwegian lutist, Rolf Lislevand, at the Staatliche Hochschule für Musik Trossingen, Germany. As a soloist

and accompanist specialized in early music Giovanna Pessi performed with musicians and conductors such as Rolf Lislevand, Konrad Junghanel, Philippe Pierlot, Harry Bicket, Nikolaus Harnoncourt, Marc Minkowski. Giovanna Pessi has participated in numerous recordings, amongst others she has recorded Georg Friedrich Handel's harp concerto with the Ricercar Consort under the direction of Philippe Pierlot and a duo album with Argentinian lute player Eduardo Eguez with music of G. Frescobaldi and other Roman composers of the 17th century. From 2004 to 2010 Giovanna Pessi worked with Norwegian pianist and composer Christian Wallumrød, as a member of his sextet the Christian Wallumrød Ensemble she has recorded two albums for ECM records Munich; "The Zoo is Far" and "Fábula Suite Lugano". She has been exploring contemporary music on the baroque harp ever since. After appearing on several recordings of the label ECM Records Giovanna Pessi released her first own project "If Grief Could Wait" on ECM Records in October 2011. www.giovannapessi.com

Nora Skuta (piano, SK) – a founding member of the Opera Aperta ensemble, Skuta currently ranks among the most eminent Slovak pianists active at the international level. She is a sought after chamber and solo player, and a zealous performer of contemporary music. Skuta has performed regularly at international festivals and currently she is collaborating with the Österreichisches Ensemble für Neue Musik. In 2006 she recorded John Cage's *Sonatas and Interludes* on an SACD with the Hevhetia music publisher, which won great acclaim from both national and international critics. The prominent BBC Music Magazine critic Roger Thomas included this CD in his selection of *1001 Classical Recordings You Must Hear Before You Die*.

Marián Svetlík (violin, SK) – he studied at the Conservatory in Žilina and at the Janáček Academy of Music and Performing Arts in Brno. He has attended numerous national and international masterclasses (A. Moravec, M. Jelinek, F. Novotný, S. Yarosevic, B. Henri Van de Velde). As a soloist, Svetlík performed with the Slovak Sinfonietta Žilina, the Janáček Academic Orchestra in Brno and the Slovak Radio Symphony Orchestra. He was a member of the Icarus Quartet, which won many awards in chamber music competitions. Svetlík was also a member of the Bohdan Warchał Chamber Orchestra. He is currently the concertmaster of the Slovak Radio Symphony Orchestra. Marián Svetlík, one of the most talented and versatile violinists of his generation, has performed both solo and in chamber ensembles.

Luboš Šrámek (piano, SK) – a sought after jazz artist and arranger, graduated from the Conservatory in Bratislava and the Jazz Academy in Graz. Many critics highlight his exceptional technique, rich harmonic and melodic thinking and a sense of sophisticated work with rhythm. He has been a member of several formations: Elie Quintet, Matúš Jakabčík Tentet, the founder and leader of the Five Reasons (Šrámek, Bartoš, Jakabčík, Griglák, Ševčík). He

is the leader of his own East European Artsemble, and he has worked with virtually all major representatives of the Slovak jazz scene and with many prominent foreign artists (Z. Namysłowski, H. Sokal, N. Winstone, J. Bergonzi, E. Neumeister, P. Baron, P. Cardarelli and others). In 1996 he won the first place in the New Faces of Slovak Jazz contest and in 2006 he received the Ladislav Martoník Award. Recently, he released a CD entitled Jazzonance and he developed an educational project called "In medias jazz".

Eva Šušková (soprano, SK) – she graduated from the Academy of Performing Arts in Bratislava (under Prof. Viktória Stracinská), where she also absolved a PhD study under Prof. Peter Mikuláš. Along with her studies, teaching and organisation of music events, she is emerging as one of the leading figures of the concert life. She has played some great roles (Tatyana, Desdemona and Fiordiligi) in opera houses both in Slovakia and abroad. She has participated in staging and recording Hummel's opera, *Mathilde de Guise*, and in the first public performances of six original Slovak operas. Her intensive relation to Slovak music is reflected in a multitude of premieres, reconstructions and modern performances of earlier compositions, as well as works dedicated to her. Her extensive repertoire includes works by Stravinsky, G. Benjamin, Kurtág, Berio, Ravel, Bartók, Jarrell, Kagel, Tavener and others. Most recently she has worked on Schoenberg's monodrama, *Pierrot Lunaire, Op. 21*. She has performed at many major European festivals (Gaida, the Prague Premieres, Bratislava Music Festival, Melos-Ethos, Zemplén Festival, Konvergencie, etc.), she has contributed to several recordings (Brilliant Classics, CPO, Dynamic, Slovak Radio, Music Fund, Diskant) and she has realized her own projects (secretVOICE, Concerts in the Countryside) with orchestras and ensembles such as Prague Modern, Quasars Ensemble, Solamente naturali, Janáček Philharmonic Ostrava, The Slovak Philharmonic, Slovak Radio Symphony Orchestra and many others. In 2013 she introduced Wagner's songs with the Slovak Radio Symphony Orchestra.

Simon Tandree (viola, USA) – he studied viola at the Guildhall School of Music and Drama in London and at the Musikhochschule des Saarlandes. He has given concerts in Germany, England and Turkey as a member of the Arcus String Quartet. He was a member of the successful British string quartet, The Doric String Quartet, with which he performed at world's most significant concert halls and with which he took part in several critically acclaimed recordings. Tandree is a regular guest performer at the Konvergencie Festival.

Agnès Vesterman (cello, FR) – a former member of the Arpeggiione Quartet from 1988 to 2001, she is currently playing a sonata repertoire with pianist Jean-François Bouvery and with her fellow cellist Anja Lechner she is working on a project concerning V. Silvestrov's cello works. Contemporary premieres are a priority on her agenda with composers Philippe Forget, Nicolas Bacri, Régis Campo, Olivier Greif and others. Vesterman has composed music

for several shows with actor and writer Vincent Vedovelli working on the relations between words and music. In their recent collaboration "Bach/Cage", Bach's cello suites were juxtaposed with texts from Cage's *Silence*. She is presently professor of chamber music at the Conservatoire National Supérieur de Paris and professor of cello at the Conservatoire National Régional de Boulogne.

Susanna Wallumrød (vocalist, NO) – grew up as the youngest child in her family, with sisters and brothers all singing and playing an instrument. In her childhood, she started to take piano-lessons and joined the children's choir in the local church. After years of studying music and working on several projects she started her duo Susanna And The Magical Orchestra with keyboard-player Morten Qvenild in 2000. List Of Lights And Buoys was the duo's first album, released in 2004, which they made together with the producers Andreas Mjøes and Deathprod, was critically highly acclaimed and they started touring Japan and Europe. Their second album Melody Mountain with covers of AC/DC, Kiss and Scott Walker among others, the duo established a well-known name for music lovers. At the same time Susanna started to write music for a new project, the album Sonata Mix Dwarf Cosmos in 2007. She worked with different musicians on the album, and to play these songs live she formed a trio with Paal Hausken (Music for a while/In the Country) on drums and Helge Sten (Deathprod/Supersilent/Motorpsycho) on guitar. The intensive playing led to a new cover album, with songs by ABBA, Lou Reed and Thin Lizzy among others, recorded in the legendary Atlantis studio in Stockholm. In 2007 Susanna cooperated with the American artist Bonnie "Prince" Billy, with whom she later performed in his concerts in Europe and recorded the album Flower of Evil. Susanna wrote a commission piece of music for the festival Ladyfest 2009 and a piece for the baroque duo Elisabeth Holmertz and Fredrik Bock, which was released on a CD called Re-spelled LoveSongs. In 2009 Susanna And The Magical Orchestra released a new critically acclaimed album, "3". Susanna started a collaboration with Ensemble neoN and together with Giovanna Pessi she recorded an album for the German label ECM, "If Grief Could Wait", released in 2011. In 2012 Susanna founded her own label, SusannaSonata (the album Wild Dog received rave reviews in Europe and the U.S.). In the same year she performed with Tord Gustavsen at the Oslo Jazz Festival.

Ensemble Corund (CH) – Lucerne vocal ensemble, which since its foundation in 1993 has focused on historically informed and at the same time contemporary and expressive interpretation of the sacred music of the Renaissance, Baroque, but also on performing works of the 20th and the 21st centuries. Ensemble Corund can be seen in Europe and overseas. They have made several recordings and in Switzerland they have their own concert series. The ensemble was founded and has been directed by the organist and conductor Stephen Smith.

náš partnerský festival | our associate festival

ARCUS TEMPORUM

Festival Arcus Temporum v Pannonhalme – nadväzujúc na jedno z najdôležitejších poslaní svojho organizátora, arciovského arcopátku v Pannonhalme – si kladie za cieľ vytvárať priestor na stretnutia rozličných období a kultúr (arcus temporum znamená „klenby času“).

Arcus Temporum vznikol v roku 2002 a každý rok predstavuje dvojportrét významných skladateľov z rozličných období (J. Haydn – S. Gubajdulina, W. A. Mozart – S. Sciarrino, F. Schubert – V. Silvestrov, P. I. Čajkovskij – B. Sørensen, J. S. Bach – G. Kančeli, I. Stravinskij – K. Saariaho, L. van Beethoven – H. Oehring), ktorý je uvádzaný v prítomnosti pozvaného skladateľa poprednými hudobníkmi z Maďarska a ďalších krajín (vrátane G. Kremera, A. Ľubimova, D. Ránkiho, G. Csaloga, A. Kellera, M. Perényiho, E. Mosera, J. Luptáka alebo Cikada Ensemble).

Vystúpenia sa odohrávajú v unikátnych priestoroch tisícročného benediktínskeho kláštora. Festival okrem hudby prináša aj iné podujatia z oblasti neverbálneho vizuálneho umenia: tanecné divadlo, výtvarné umenie, inštalácie, experimentálny film (medzi inými Cie Pal Frenak, Cindy Van Acker, Christian Rizzo, Balázs Kicsiny, Ilona Lovas, János Megyik).

Festival v Pannonhalme (130 kilometrov od Viedne a Budapešti a iba 90 kilometrov od Bratislav) je výnimocou príležitosťou na vytvorenie spoločenstva pre publikum v tomto regióne bez ohľadu na vek, jazyk alebo národnosť.

Arcus Temporum Art Festival of Pannonhalma – following one of the most important vocations of its organizer, Arch-abbey of Pannonhalma – aims to be a scene of encounter of different ages and cultures ('arcus temporum' means: arches of time).

Founded in 2002, Arcus Temporum presents each year a double-portrait of important composers from different periods (Haydn – Gubaidulina, Mozart – Sciarrino, Schubert – Silvestrov, Tchaikovsky – Sørensen, Bach – Kancheli, Stravinsky – Saariaho, Beethoven – Oehring) performed in the presence of the invited composer by leading musicians from Hungary and abroad (including G. Kremer, A. Lubimov, D. Ránki, G. Csalog, A. Keller, M. Perényi, E. Moser, J. Lupták and Cikada Ensemble).

Staging in unique spaces in the thousand year old Benedictine monastery, the festival also produces various events in the field of non-verbal visual art: dance theatre, fine art, installation art, experimental motion picture (Cie Pal Frenak, Cindy Van Acker, Christian Rizzo, Balázs Kicsiny, Ilona Lovas, János Megyik amongst others).

The Pannonhalma festival (either 130 km to Vienna and Budapest, and only 90 to Bratislava) is a real possibility of communion for regional audience, regardless of age, language or nationality.

hory majú hudbu pre tých, ktorí počúvajú... aj ticho je hudba a pohyb je radosť
mountains have music for those who listen ... even silence is music and movement is a joy

NaturFit – to je aktívna dovolenka v Západných Tatrách pod vedením profesionálneho trenéra. Oddychujte v čarovnej drevenici s výhľadom, ktorý berie dych a načerpajte energiu v zdravom prírodnom prostredí slovenských hôr.

NaturFit – it is an active holiday in the Western Tatras under the guidance of professional trainer.

Relax in the picturesque chalet with a view that takes your breath away and recharge your energy in a healthy natural environment of the Slovak mountains.

NaturFit – zažite nezažité | NaturFit – experience something special

podakovanie | thanks to

Ján Orlovský | Štefan Bibeň | tím design factory
Nórske velyvyslanectvo v Bratislave | British Council
vinárstvo Terra Parna | Pacora trio a festivalový tím

TERRA
PARNA

tím festivalu | the festival team

Jozef Lupták
Lea Majerčáková | Ivica Ondrušová
Adrian Rajter | Andrej Šuba
Zuzana Číčelová | Mária Machajdiková

mediálni partneri | media partners

hudobný život **.týždeň** **in.ba**

:RÁDIO_FM **:RÁDIO DEVÍN**

CITYLIFE.SK
čo sa deje v Bratislave a okoli

skJazz.sk
Tvoje Jazzovinky

ARTFORUM

Webnoviny.sk

JAZZ

kamdomesta

DIVYD

Mjuzik

gregi.net
music is everything
www.gregi.net

PORT.sk

ticketportal®
VSTUPENKY NA DOSAH

SOZA

www.konvergencie.sk

www.ticketportal.sk

umelecký riaditeľ | artistic director

Jozef Lupták

dramaturgia | program

Jozef Lupták

dákuju za podnetné rady a nápady

Igorovi Karškovi | Borisovi Lenkovi

Vladimírovi Godárovi | Adrianovi Rajterovi

Andrejovi Šubovi

texty a redakcia bulletinu | texts and editing

Andrej Šuba | Adrian Rajter

preklady | translation

Matúš Gamrat | John Minahane

Janet Livingstone

jazyková korektúra | proofreading

Eva Planková

grafický dizajn festivalu | festival design

Zuzana Číčelová | Karol Trnovský

fotografie | photography

Jarmila Uhliková | Martina Šimkovičová

Dávid Hanko | archív festivalu

